58-309

Akbaba

İngiltere, Kıbrısta öldürdükleri Türkler için özür diledi!.. — Gazeteler —

Mc Millan — Pardon!

2.500.000

BANKA İKRAMİYESİ OLARAK

REKOR BİR RAKAM

İŞ

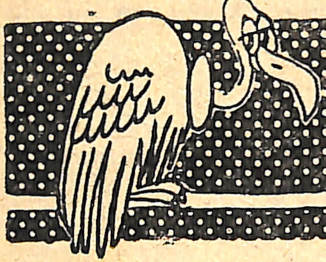
Bu sene Türkiye İş Bankasının dağıttığı ikramiye tutarı bütün rekorları kırarak 2.5 milyona erişmiştir. 1958 İkramiye Plânını teşkil eden 2.5 milyonun yarısı Apartman Daireleri ve Ev İkramiyesi olarak, 1.250.000 lirası da para olarak dağıtılacaktır. 2.5 milyonun tamamı ikramiye olup, KREDİ yani BORÇ değildir.

her 150 liraya
1 kur'a numarası

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 390

Akbaba siyasî mizah gazetesi

SES DUVARI!

Yazan : YUSUF ZİYA ORTAÇ

DEMOKRAT Partinin henüz kurulduğu günlerdeydik. Gecenin ilk saatinde evimin telefonu çaldı:

— Ankara arıyor...

Arayan Ankara da değil, Çankaya'ydı. Tok bir nezaket sesi, kendisinin Cumhurbaşkanlığı yaveri olduğunu söyledikten sonra müjdeyi tamamladı:

— Sayın Cumhurbaşkanı sizi pazartesi akşamı, köşke, yemeğe davet ediyorlar!

Ankara garına ayak basar basmaz, kendimi, sevgiyle açılmış iki kol arasında buldum: Nafi Atuf Kansu'nun dost kolları...

Biz onunla Türk Yurdu dergisinde imzalarımızı ilk defa ayni sayıda, yan yana görmüş iki yazı arkadaşıydık.

Yüzüne baktım: Politikanın bile bulandıramadığı ışıklı gözlerinde kalbi görünüyordu.

Ankara Palasta kahvelerimizi içerken, gülümseyerek:

— Ortaç, dedi, bu akşam yemeği Cumhurbaşkaniyle yiyeceksin...

— Evet...

Birden, yüzü, sesi ciddileşti:

— Biliyorsun, dedi, paşa bugünlerde çok üzüntülü... Seni sorguya çekecektir... Sakın onu telâşlandıracak şeyler söyleme...

Karşımda konuşan, artık eski yazı arkadaşım değil, C.H.P. Genel Sekreteriydi!

Öğleye doğru oteldeki odamın telefonu çaldı. Saraçoğlu'nun sivil nezaketli yaveri Abdullah Bey, Başvekil beyefendinin beni Karpiç'e öğle yemeğine davet ettiklerini bildirdi.

Sofrada yalnız edebiyat konuştuk: Nedim'in Hamamiye'sinden beyitler, Fikret'in Tarih-i Kadim'inden parçalar okuyarak...

Yemek sonunda:

— Kahvelerimizi bizde içelim, diyen Saraçoğlu ile Başvekil odasında yalnız kalınca; elinde yasemin çubuğu, sessiz ve hareketsiz gözbebekleri yüzüme mıhlanmış:

— Eeeee, dedi, bu akşam Paşaya davetlisin, ha?.. Neler konuşacaksınız bakalım?

Sonra, benim zaten vermiyeceğim cevabı beklemeden:

— Bak Ortaç, dedi, İnönü bugünlerde çok üzgün... Dikkatli ol, onu meraklandırma...

Karşımda konuşan lokantadaki kalender insan değil, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanıydı!

Akşam, köşke, Millî Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel'le beraber gittik. Sayın Cumhurbaşkanı, iki eski mektep arkadaşı olduğumuzu öğrenince, yemeğe onu da çağırmıştı.

Köşkün bahçesinde arabadan inince, yüzü akşam karanlığına karışmış terbiyeli bir zat, kulağıma fısıldadı:

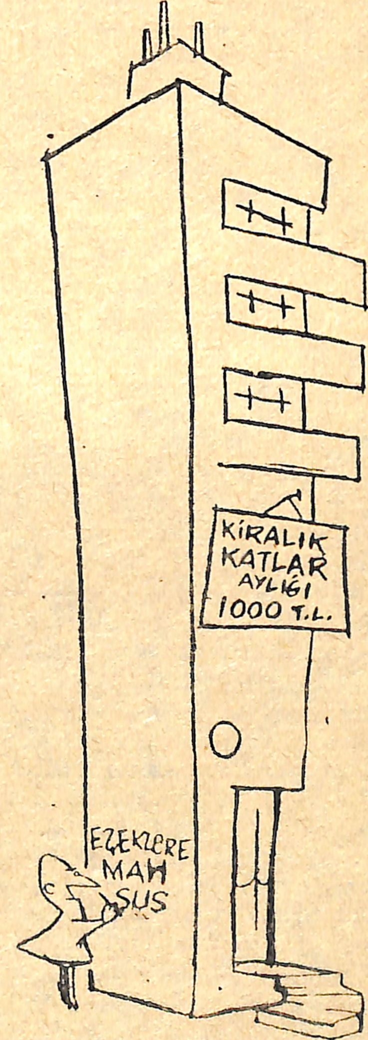
— Aman, Paşa hazretlerini üzecek bir şey söylemeyiniz!

Bu sonuncu resmî emir de Cumhurbaşkanlığı kâtibi tarafından veriliyordu!

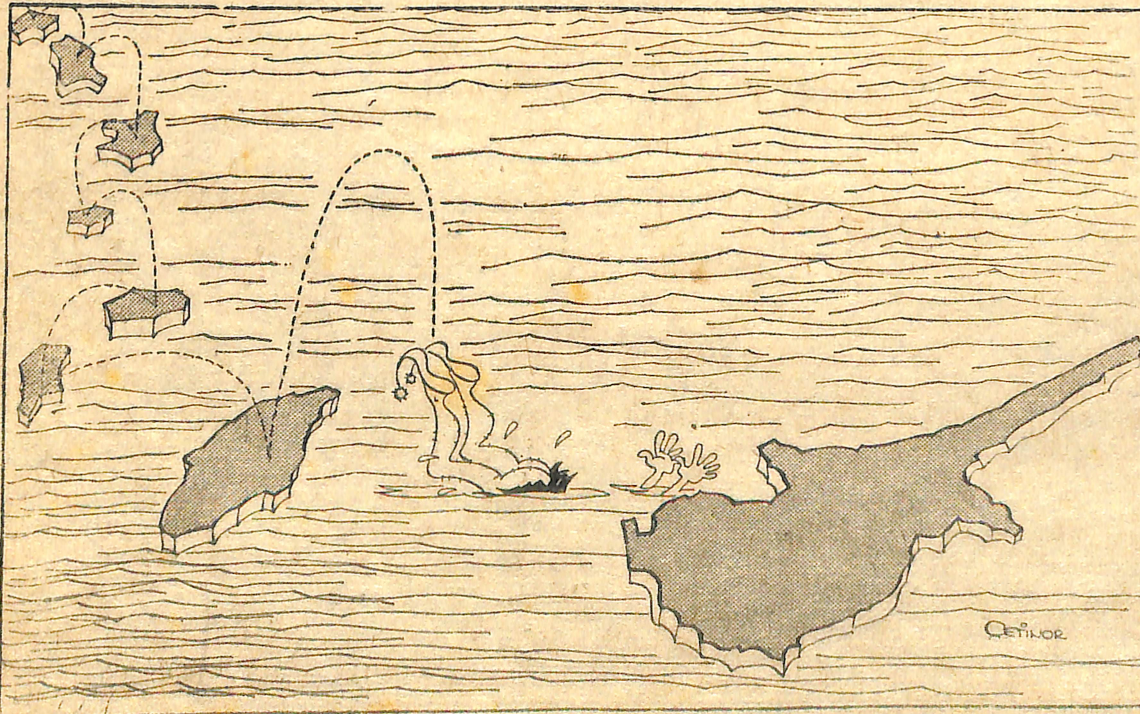
Sayın İsmet İnönü'nün etrafına, iktidar partisi, iktidar hükûmeti, iktidar idaresi, etten ve kemikten bir ses duvarı çekmişti. Dışarıdaki fısıltılar değil, homurtular bile bu ses duvarını aşamıyor, Cumhurreisi ve C.H.P. Genel Başkanının kulağına varamıyordu!

Aradan dört yıl geçti ancak. Bir mayıs günü, bu duvar, büyük bir gürültü ile yıkıldı ve Çankaya'daki fildişi kulesinde, kendisinin bile bilemediği muhteşem bir mahpus hayatı yaşayan Millî Şef, kendisini, şimdi kendi sesinin de karıştığı meydanlarda buldu!

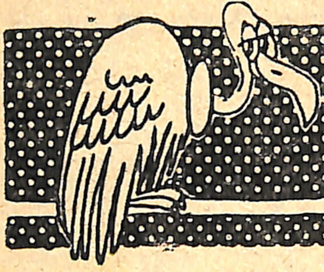
Haaa, ses duvarı mı ne oldu diyorsunuz?.. Onu, yeni iktidarın duvarcıbaşıları, 1950 den beri, sayın Menderes'in her göründüğü çevrede, eskisinden daha kalın, eskisinden daha yüksek, örüp duruyorlar!

YAZILI!..

Oniki ada ve 13 üncü!

Akbaba siyasi mizah gazetesi

SES DUVARI!

Yazan : YUSUF ZİYA ORTAÇ

DEMOKRAT Partinin henüz kurulduğu günlerdeydik. Gecenin ilk saatinde evimin telefonu çaldı:

— Ankara arıyor...

Arayan Ankara da değil, Çankaya'ydı. Tok bir nezaket sesi, kendisinin Cumhurbaşkanlığı yaveri olduğunu söyledikten sonra müjdeyi tamamladı:

— Sayın Cumhurbaşkanı sizi pazartesi akşamı, köşke, yemeğe davet ediyorlar!

Ankara garına ayak basar basmaz, kendimi, sevgiyle açılmış iki kol arasında buldum: Nafi Atuf Kansu'nun dost kolları...

Biz onunla Türk Yurdu dergisinde imzalarımızı ilk defa ayni sayıda, yan yana görmüş iki yazı arkadaşıydık.

Yüzüne baktım: Politikanın bile bulandıramadığı ışıklı gözlerinde kalbi görünüyordu.

Ankara Palasta kahvelerimizi içerken, gülümseyerek:

— Ortaç, dedi, bu akşam yemeği Cumhurbaşkaniyle yiyeceksin...

— Evet...

Birden, yüzü, sesi ciddileşti:

— Biliyorsun, dedi, paşa bugünlerde çok üzüntülü... Seni sorguya çekecektir... Sakın onu telâşlandıracak şeyler söyleme...

Karşımda konuşan, artık eski yazı arkadaşım değil, C.H.P. Genel Sekreteriydi!

Öğleye doğru oteldeki odamın telefonu çaldı. Saraçoğlu'nun sivil nezaketli yaveri Abdullah Bey, Başvekil beyefendinin beni Karpiç'e öğle yemeğine davet ettiklerini bildirdi.

Sofrada yalnız edebiyat konuştuk: Nedim'in Hamamiye'sinden beyitler, Fikret'in Tarih-i Kadim'inden parçalar okuyarak...

Yemek sonunda:

— Kahvelerimizi bizde içelim, diyen Saraçoğlu ile Başvekil odasında yalnız kalınca; elinde yasemin çubuğu, sessiz ve hareketsiz gözbebekleri yüzüme mıhlanmış:

— Eeeee, dedi, bu akşam Paşaya davetlisin, ha?.. Neler konuşacaksınız bakalım?

Sonra, benim zaten vermiyeceğim cevabı beklemeden:

— Bak Ortaç, dedi, İnönü bugünlerde çok üzgün... Dikkatli ol, onu meraklandırma...

Karşımda konuşan lokantadaki kalender insan değil, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanıydı!

Akşam, köşke, Millî Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel'le beraber gittik. Sayın Cumhurbaşkanı, iki eski mektep arkadaşı olduğumuzu öğrenince, yemeğe onu da çağırmıştı.

Köşkün bahçesinde arabadan inince, yüzü akşam karanlığına karışmış terbiyeli bir zat, kulağıma fısıldadı:

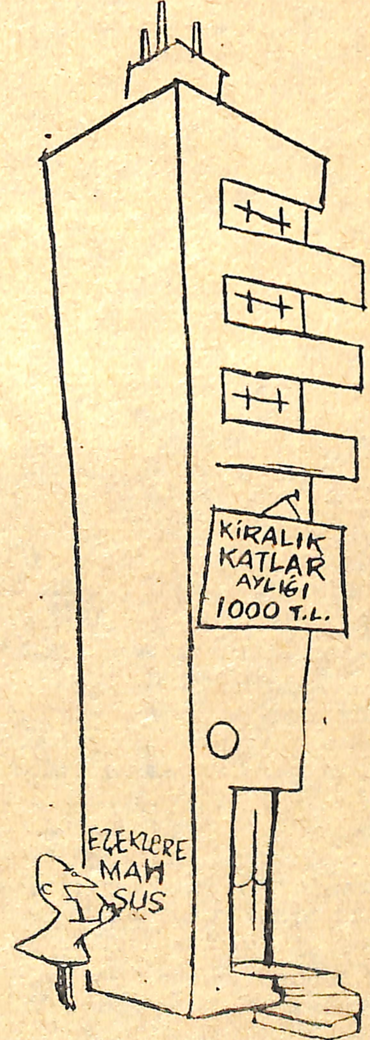
— Aman, Paşa hazretlerini üzecek bir şey söylemeyiniz!

Bu sonuncu resmî emir de Cumhurbaşkanlığı kâtibi tarafından veriliyordu!

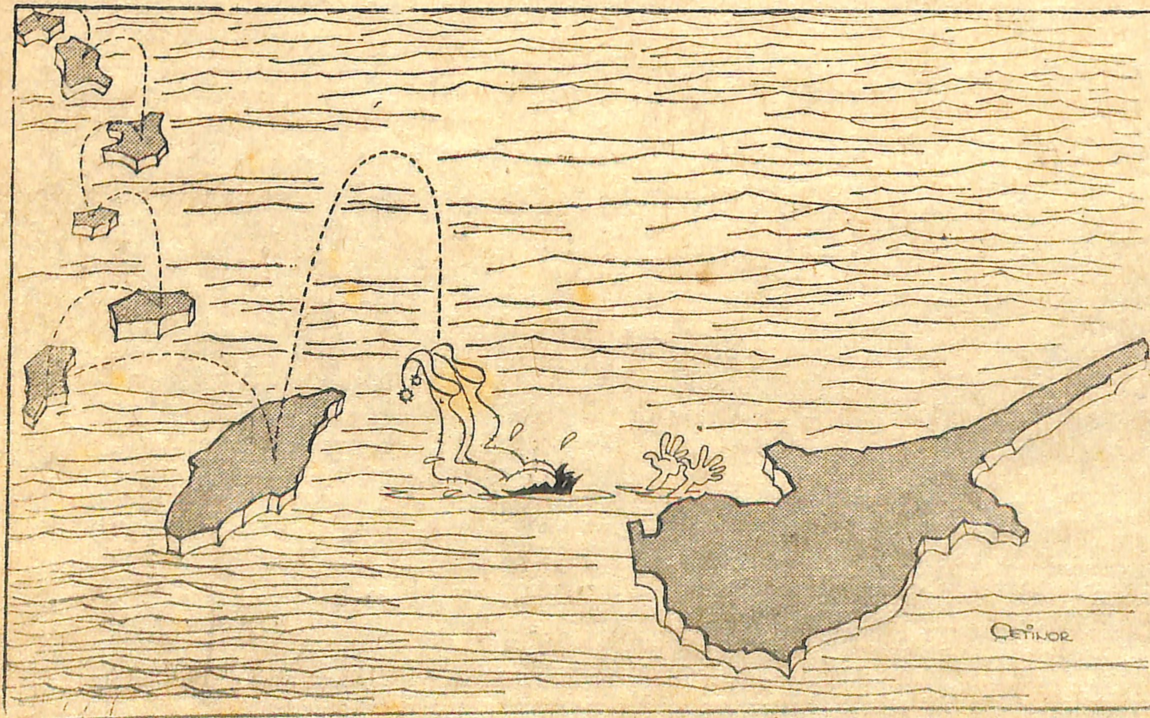
Sayın İsmet İnönü'nün etrafına, iktidar partisi, iktidar hükûmeti, iktidar idaresi, etten ve kemikten bir ses duvarı çekmişti. Dışarıdaki fısıltılar değil, homurtular bile bu ses duvarını aşamıyor, Cumhurreisi ve C.H.P. Genel Başkanının kulağına varamıyordu!

Aradan dört yıl geçti ancak. Bir mayıs günü, bu duvar, büyük bir gürültü ile yıkıldı ve Çankaya'daki fildişi kulesinde, kendisinin bile bilemediği muhteşem bir mahpus hayatı yaşayan Millî Şef, kendisini, şimdi kendi sesinin de karıştığı meydanlarda buldu!

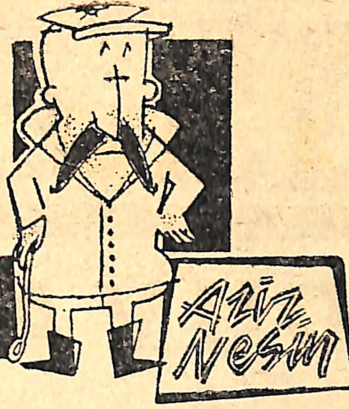
Haaa, ses duvarı mı ne oldu diyorsunuz?.. Onu, yeni iktidarın duvarcıbaşıları, 1950 den beri, sayın Menderes'in her göründüğü çevrede, eskisinden daha kalın, eskisinden daha yüksek, örüp duruyorlar!

YAZILI!..

Oniki ada ve 13 üncü!

GEÇENLERDE iyiliksever milyonerlerimizden biri öldü. Gazetelerimiz, merhum milyonerin yaptığı iyilikleri yaza yaza bitiremediler. Hazret-i Muhammed «Üzkür-ül-mevtâ bilhayr» buyurmuşlar. Ölüleri «hayır ile» anacağız. Dirilerin kötülüklerini söyleyemez, yazamazsınız; isbat hakkı yok bir, şeref, haysiyet dalgası var iki. Ölülerin kötülükleri söylenemez, yazılamaz; ölüler hayır ile anılacak. Bu demektir ki, kötünün kötülüğü, ne ölüsünde, ne dirisinde açığa vurulamaz. Kötülük de ortaya çıkmıyorsa, yok demektir. Kötülüğü ortadan kaldırmanın en kolay yolu da bu olsa gerek.

Haa... ne diyordum? İyilikseverden söz açmıştık. Ben o iyiliksever milyoneri çok iyi tanırım. Gazetelerde okudunuz ya, çeşmeler yaptırmış, okul yaptırmış, bağışlarda bulunmuş... Çoktur iyilikleri. Bana da çok iyiliği oldu. Bugün tanınmış bir tüccarsam, bunu, ona borçluyum.

İyiliksever milyonerin yaptığı iyiliklerden en küçüğünü size anlatacağım: Abo'ya yaptığı iyiliği.

Olay oldukça eskidir. O zaman daha milyoner de değil, iyiliksever de değil. Milyonerliği, iyilikseverliğinden çok daha eskidir. Önce milyoner, ölümüne pek az kala da iyiliksever oldu. Mirasçıları da hiç bir zaman onun bu iyilikseverliğini kabul etmediler ya... Oğullariyle, kızları, «babamız son günlerinde iyice bunamıştı. Yaptığı iyiliklerin hiç birinin hükmü yoktur» diye mahkemeye baş vurdular. Dâvayı kazanırlarsa, babalarının yaptığı bütün iyilikleri geri alacaklar. İyiliksever milyonerin bağışta bulunduğu hayır cemiyetleri, merhumun çok aklı başında olduğunu, oğullariyle, kızları da, bunak ve deli olduğunu iddia ediyorlar. Her iki tarafın da ellerinde doktor raporları var.

Bana kimsenin bir şey sorduğu yok ama, iyiliksever milyonerle uzun yıllar beraber çalışmış biri olarak, şunu söyliyeyim, ben de milyonerin oğullariyle, kızlarının düşüncesindeyim. Yetmiş yaşına kadar hiç kimseye yetmiş paralık iyilik yapmamış olan birinin, yetmiş yaşından sonra, ölümüne iki ay kala birdenbire kesenin ağzını açıp da, parasının kırkta birini iyilik diye savurması delilik, bunaklık değil de nedir?

Her neyse... Biz gelelim Abo'ya yaptığı o küçük iyiliğe.

— Burada ameleler için bir kantin açacaksınız, dedi.

— Başüstüne, dedim.

— Burası dağ başı... Ameleler yiyecek bir şey bulmak için çok sıkıntı çekiyorlar, dedi.

Daha o zaman, onun ne iyi bir kişi olduğunu anlamıştım. Bana elli lira verdi.

— Kasabadan zeytin, imansız peynir, yaz helvası, ekmek, sovan alırsınız, dedi.

Yağı alınmış tulum peynirine «imansız peynir» denildiğini o zaman öğrenmiştim. Bu peynir imansız mı imansızdı. Basmışlar tuzu. İmansız peynir dedikleri, tuz ve kıl. Elli gram yedin mi, bir teneke de su içersin, yine de için yanar. Ama karnın da şişer.

Kasabadan aldıklarımızı eski bir çadıra koyduk. Burası kantin oldu. Ben, o zamanın parasiyle, otuz lira aylıkla kantincilik yapıyordum. Otuz lira deyip geçmeyin. Ameleler, günde otuz kuruşla, elli kuruş arasında gündelik alırlardı.

Patron elime bir liste verdi. Bu listede bizim amelelerin adları yazılıydı. Haftanın son günü, amele başı, amelelere yuvarlak mukavvalar dağıttı. Bu mukavvaları, patron kendisi yapmıştı. Bir yüzünde patronun imzası, öbür yüzünde de, «yüz para», «beş kuruş» diye değeri yazılıydı. Bunlar para yerine geçiyordu. Amele başı, elindeki listeye göre, her ameleye bu mukavvalardan verdi. Ceplerine mukavvaları dolduranlar,

— Hay Allah mitayitten razı gele... diye kantine koştular.

Kantini açtığımızın üçüncü günü onların elinde mukavva kalmamıştı. Kantinde de mal bitmişti. Patron mukavvaları benden aldı. Bana yine elli lira verdi. Ben de kasabadan yine zeytin, soğan, imansız peynir, ekmek aldım, getirdim. Ama amelenin elinde kantinden bir şey almak için mukavva kalmamıştı. İşte o zaman patron,

— Elindeki listede hafta sonunda alacakları para yazılıdır. Listeye bak, ona göre borca mal ver! dedi.

Ameleler borca yiyorlardı. Hafta sonunda kantine borçları kesildikten sonra, ellerine daha az mukavva geçti.

Kantindeki mallar bittikçe, ben gidip kasabadan hep aynı çeşit mal getiriyordum. Kantinin sermayesi hiç bir zaman elli bir lira olmadı, hep elli lira. Bir zaman geldi, mukavvalar ortadan temelli kalktı. Çünkü, hafta sonunda, hepsi de kantine borçlu çıkıyorlardı. Bir zaman sonra öyle oldu ki, ameleler üç ay mukavva almadan çalışsalar, yine kantine borçlarını zor öderlerdi. İyiliksever patron, hiç bir zaman onlara kantin kredisini kesmiyordu. Patronun bu iyiliğine karşılık, ameleler doğrusu pek iyi davranmadılar. Yorganını omuzlayan gitti. Bizden üç, dört kilometre ileride, geride başka demiryolu

Yeni İstanbuldan manzaralar: Yağmurda Aksaray meydanı!..

KIRK ANBAR

YALÇIN ÇETİN — TONGUÇ

İktidarsızlığa Karşı bir ot Bulunmuş

RESMİ İLÂN

Fenerbahçe yüzdürüldü

PARTİ

aktöre göre rol

HERHALDE BUNLAR DA ZAM İSTİYORLAR!..

TİYATRO

Sütçülerin ikrarı: Biz su satıyoruz

Role göre aktör

Sütyenin altında hazine saklıymış

müteahhitleri vardı. Demiryolunun asıl büyük müteahhidi, elini ise sürmemiş, yolu parça parça, küçük müteahhitlere vermişti. Bizim patron da o zaman bu küçük müteahhitlerdendi. Haftalığı üç lira, beş lira olan ameleler, kantine borçları on lirayı geçince,

— Patronun anasını eşek kovalasın! diye söve saya, yamalı yorganlarını sırtlayıp, başka müteahhidin yanına gidiyorlardı.

Bize kazık atan ameleler, başkalarının yanına giderken, başka müteahhitlere kazık atanlar da bize geliyorlardı. O bölgenin bütün köylüsü, kantinlere borçluydu. Bu gidişle, önce kantinlerin, sonra da müteahhitlerin iflâs etmeleri gerekiyordu. Önüne gelen, kantinden yiyip içip, haydi başka müteahhidin yanına...

Ama bir zaman sonra, ameleler değiştirecek müteahhit bulamayınca, biz de amele sıkıntısı çekmeğe başladık. İş zamanında yetişmiyecek. O zman bizim patron bir yol buldu. Bize gelen amelelerin nüfus kâğıtlarını alıyordu. Bir kere nüfus kâğıdını veren, bir daha gidemiyordu. Bu ameleler, yanlarında yamalı yorganlariyle, yırtık nüfus kâğıtları olmadan hiç bir yere gidemezler. Bütün sermayesi elli lira olan kantine elli lira borcu olan ameleler vardı da, yine bizim kantin batmıyordu. İçinden çıkılır bir hesap değil. İyilik dersen bu kadar olur. Haftalığı beş liraya gelen ameleye, elli lira borç vermek, ne demek... Bu sefer, amele milletinin, nüfus kâğıtlarını da gözleri görmez oldu. Kantine borcu elli lirayı aşan, nüfus kâğıdını bırakıp savuşuyordu. Kantinde iki bavul dolusu nüfus kâğıdı birikti. Tanesi ellişer liradan bunlar dünyanın parası. Hangi insan nüfus kâğıdını götürseniz, size elli lira verir... Bizim patronun bu iyiliği sürüp gitse, memlekette nüfus kâğıdı kalmıyacak, gelen nüfus kâğıdını bırakıp, kantinden imansız peyniri, ekmeği, soğanı yiyip gidecekti. Bu gidişe, ne nüfus kâğıdı dayanır, ne imansız peynir...

Arada kendi yaptığım iyiliği de anlatmadan geçmiyeyim. Ameleler,

— Aman ağa, beş gayme virek, vir şu nifis teskiresini!.. diye yalvarmağa başladılar.

Patronun iyiliği az gelmiş gibi, bir iyiliğe de ben başladım. Beş lirayı getirene bavuldan bir nüfus kâğıdı veriyordum. Bu yüzden epey karışıklık oldu. O zamana kadar adının Ali olduğunu sananlar, Mehmet olduklarını, Mehmetler, Yusuf, Hasan olduklarını öğrenip şaştılar biraz. Askerliğini yapanlar, bir daha askere çağırıldıkları gibi, hiç askerlik yapmamış olanlardan da çoğu, hiç bir zaman askere çağırılmadılar. Bekâr delikanlıların haberleri olmadan evlenip, üç, dört çocuk babası oldukları anlaşıldı. Ama köyler, kasabalar birbirine karışınca şaşkınlık büsbütün arttı.

Aradan yıllar geçti. Hâlâ gazetelerde, ölünün nüfus kütüğünde diri, dirinin ölü gösterildi gibi haberleri okursunuz. Bana öyle gelir ki, bu karışıklık, benim iyilik olsun diye beş liraya nüfus kâğıdı dağıtmamdan beri sürüp gidiyor. Başkaları da benim gibi iyilik yapmışlarsa, işin içinden çıkmağa boşuna uğraşıyorlar.

Derken patron işi çaktı. O da şöyle oldu. Bir kış günüydü. Çadırında üşümüş. Bana,

— Getir şu nüfus kâğıtlarını sobada yakalım da ısınalım, dedi.

Benim elimde o zaman üç şeker sandığı dolusu nüfus kâğıdı var. Aman, dedim, zaman, dedim. Olmadı.

— Bana şu nüfus kâğıtlarını ellişer kuruştan satın, dedim.

O zaman patron dalgayı çaktı. Ama biz de bir sandık nüfus kâğıdını yakmış bulunduk. Bana,

— Utanmıyor musun, dedi, ekmek yediğin yere kemlik etmeğe nasıl elin varıyor? Günah değil mi elin fakir fukarasına...

Sonra patronla uyuştuk. Beş liraya sattığım her nüfus kâğıdından bir lira komisyon alıyordum. İşte Abo belâsı da bu yüzden oldu. Abo adında bir amele geldi. İlk haftası kantinden kırk paralık bir şey almadı. Hafta sonu gelince, amele başı ona altı liralık mukavva verdi. İkinci hafta yine kantine uğramadı. Olur şey değil.

— Patron, Abo'yu işten çıkaralım, dedim.

Patron iyiliksever adam.

— Olmaz, dedi.

Abo'yu nasıl çıkarırsın? Dört amelenin kırdığı taşı bir başına kırıyor! Köyünden gelirken heğbesine yufka doldurmuş. Yufkaları dere suyunda ıslatıyor, dağdan ot toplayıp bu yufkanın arasına koyuyor, dolma gibi büküp yiyor. Bunun adına da «dürme» diyor.

— Aman patron, şu Abo'yu çıkaralım. «Dürme» yemek ameleler arasında bir âdet olursa, heğbesine yufkayı dolduran gelir. Kantin top atar. Başkaları da görüp alışmadan Abo'yu kovalım, dedimse de, patron iyi yürekli olduğundan beni dinlemedi.

Abo her hafta sonu, 6-7 liralık mukavva alıyor. Abo üç ay çalıştı. Üç ayın sonunda yağlı kas-

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

keti mukavvalarla dolu, geldi,

— Hesabımı kesin, gidiyrim... dedi.

Patron mukavvaları saydı. Abo'nun yetmiş üç lira alacağı var. Yahu, bu ne iş... Bizim kantinin bütün sermayesi, elli lira... Bütün bu işler hep elli lirayla dönüyor. Patron,

— İyi Abo, gündeliklerini vermişiz. Güle güle git, dedi.

Abo,

— Beğ, bu kâhatlar başha yirde geçmiy... dedi. Mitayit parası istemiyrim, temiz para istiyim.

Daha önce başka müteahihit Abo'ya bu numarayı yapmış. Bu sefer ben, mukavvaların yırtıklarını ayırdım,

— Bunlar geçmez, dedim.

— Geçeni ver, dedi.

Patron parasını verdi. Abo,

— Nifıs tezkiremi de virin, dedi.

Bavuldan bir tane çıkarıp verdim.

— Bu degil.

Abo'nun okuması yazması yok.

— Bu Abo...

— Degil. Sen beni gandıriysin...

Abo bir belâ... Sandıkta bir dolu nüfus kâğıdı var. Abo'nunkini nasıl bulursun?

— Bu senin Abo...

— Degil. Benimkinin gabıgı yırtıhdı.

Bir tane kabı yırtık verdim.

— Degil. Benimkinin arhası çızıhtı.

Abo'ya yutturmanın imkânı yok. Verdiğim nüfus kâğıtlarının hiç birini beğenmiyor.

— Bu da degil. Ahan benimkinin bu yarpagı gırpıhdı.

— Bu heç degil. Benimkinin altı gopuhdu.

Baştan savulacak gibi de değil. Abo bir insan azmanı.

Bütün nüfus kâğıtlarını bir bir eledim, Abo'nunki yok. Demek ben onun nüfus kâğıdını birisine beş liraya satmışım.

— Abo, sana iki nüfus kâğıdı vereyim, üç, dört, beş nüfus kâğıdı vereyim, diyoıum.

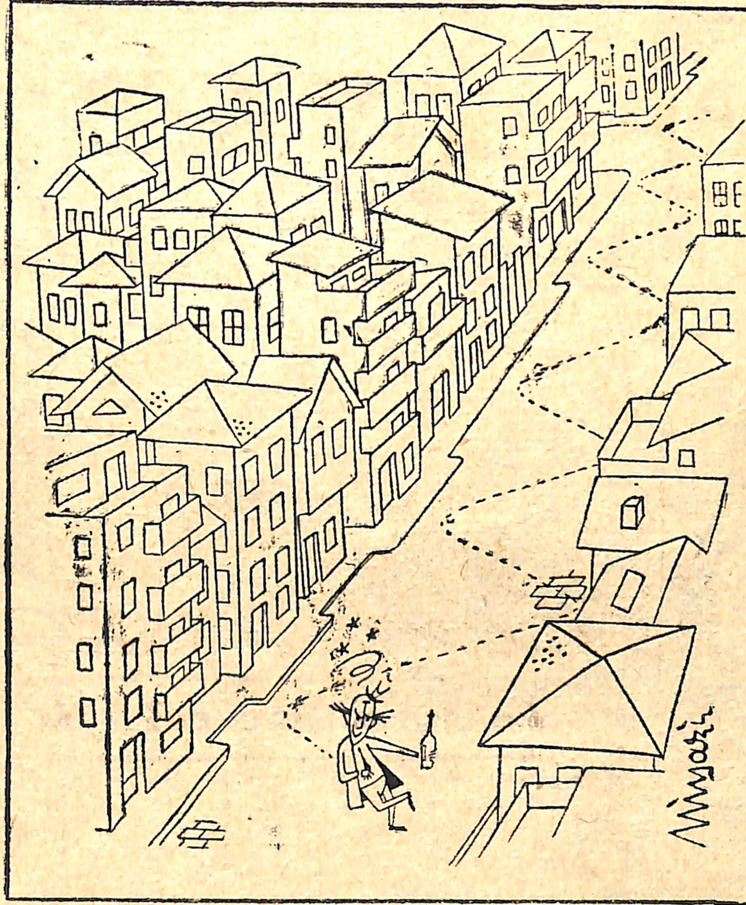
— I, ıh... Benimkini vir beğ, diyor.

Sonunda patron,

— Ulan Abo, sana bir kötülük edeyim, ömrün oldukça sürün! dedi.

Dedi ama bunu yalnız ben duydum.

Şimdi de, Salian gez dansı moda olmağa başladı.. (Gazeteler)

Bir dans meraklısı!..

Patron elini, Abo'nun omuzuna koydu,

— Abo be... Ben senden çok memnunum, dedi, neden çıkıyorsun işten. Gel seni amele çavuşu yapayım da kal burda,

Abo'nun suratı birden yumuşadı,

— Sagolasın beğ, dedi.

Abo hemen o gün kasabaya gitti. Kasabadan bir döndü ki, Abo'yu kimse tanımaz. Ayağındaki, iple bağlı lâstikleri atmış, gıcır gıcır körüklü bir çizme giymiş. Yamalı poturu da çıkarmış, lâcivert şayaktan bir külot giymiş. Eski ceketinin yamalardan kumaşı belli değildi. Onu da değiştirmiş. Başına da yepyeni bir kasket geçirmiş. Haa, kamçiyle düdüğü aman unutmayalım. Abo'nun sağ elinde bir de kamçı var, körüklü çizmesine pat pat vuruyor. Öbür elindeki düdük de hep ağzında. Amele çavuşluğuna başlar başlamaz, ilk işi de düdüğü fırt fırt öttürmek oldu.

Hazret-i İsa, sağ yanağına vurana solunu da uzat, demiş. Siz şu patronun iyilikseverliğine bakın. Kim yapar beyim? Zebellâ gibi Abo karşına dikilip sana kafa tutsun, sonra sen tut onu amele çavuşu yap. Abo, yatıp kalkıp:

— Allah râzi olsun beğden... diyor.

Akşam bana geldi, köyündekilere mektup yazdırdı. Abo:

— Çaviş oldiğimizi yazdin mi? diyor.

Mektubun on yerine, Abo'nun çavuş olduğunu yazdık. Bu mektuplar bir hafta sürdü. Abo düşünüp taşınıp bir akraba, bir askerlik arkadaşının adresini buluyor:

— Hele bubaa, bir mektip yazah gurban, diye yanıma geliyor.

Kasabaya gidip, bir elinde düdük, öbüründe kamçiyle resim de çıkarttı, köye gönderdi.

Gelgelelim, Abo, amele çavuşluğunu kıvıramıyor. Düdük elinde fırt fırt durmadan çalıyor, kamçısını pat pat çizmesine vuruyor, ameleleri soluk aldırmadan çalıştırıyor ama, Abo'nun yazması okuması yok. Eh doğrusu, akıldan yana da yavan... Amele çavuşluğu zor iş. O kadar amelenin ne kadar iş yaptıklarını, kaç metre küp taş kırdıklarını, gündeliklerini yazmak gerek. Abo yapamadı.

İyiliksever patron:

— Abo, darılmaca yok, yapamıyorsun bu işi... dedi.

Abo da:

— Yapıyorum, diyemedi, hiç sesini çıkarmadı.

— Sen yine amele ol!

Abo:

— I,ıh beğ, yapemem, dedi, emele milleti düşmen oldi...

Abo:

— Allah râzii olsin... diye dua ederek bizden ayrıldı. Patronun iyiliğine karşılık da, nüfus kâğıdı, diye direnmedi. Bir başka nüfus kâğıdı, bir de eline bizde amele çavuşluğu yaptığını bildirir kâğıt verdik. Abo dua ederek gitti. Abo, bizden çıkınca, öbür müteahhitlerin yanına gidiyor, amele çavuşuyum, diyor. Abo'yu alıyorlar, aldıkları gün de işten çıkarıyorlar.

Abo, ne yapsın? Bir kere Abo, Abo çavuş olmuş. Çavuşluk resimler çıkarmış. Çavuş olduğunu köyüne yazmış. Dört gün de çavuşluk yapmış. Abo, bir türlü çavuşluktan aşağı inip amelelik yapamıyor, yediremiyor kendine. Çavuşluğu da beceremiyor. Abo, sürüm sürüm süründü. Daha da sürünüyor. Şimdi İstanbulda. Bizim eline verdiğimiz «çavuşluk» kâğıdını saklıyor. İş buluyor bulmasına, ama iki gün sonra sepetliyorlar.

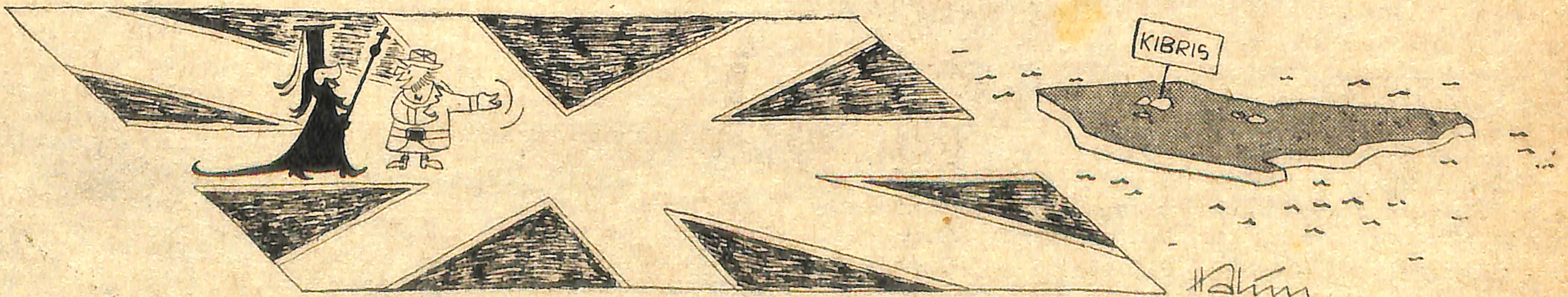
İyiliksever milyonerin ölümünden bir kaç gün sonra Abo'yu yolda gördüm. Abo bitmiş.

— Merhaba Abo çavuş, dedim.

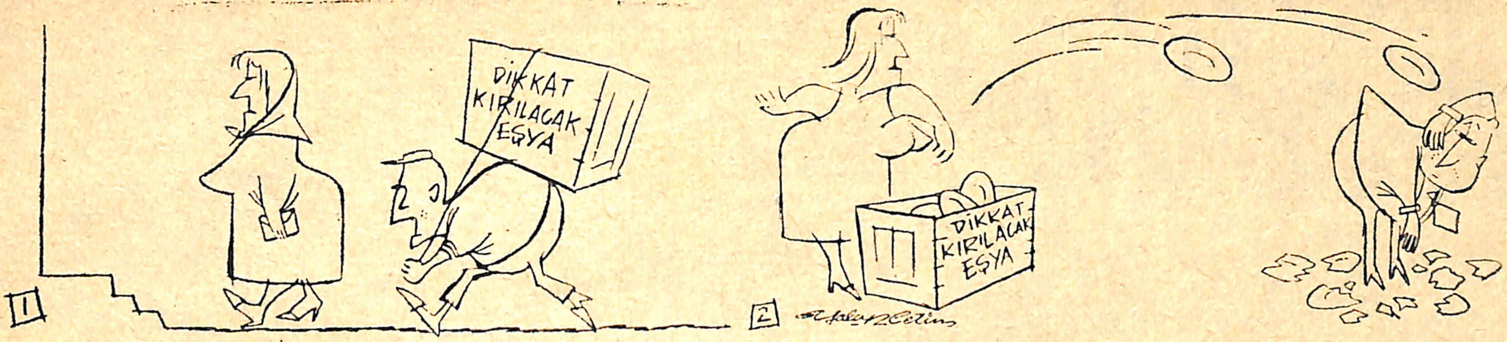
— Mermaba beğ, dedi, bizim patrın mefat etmiş, duydin mi? Ne eyi bir zat idi. Allah râzi olsin...

Abo, ağlıyacak gibiydi. İşte geçende ölen iyiliksever milyonerin birden hatırladığım en küçük iyiliklerinden biri budur. Milyoner belki çoktur ama, onun gibisi yoktur. Çavuş yapıp sürüm sürüm süründürdüğü Abo'ya bile «Allah razı olsun» dedirtmesini bilirdi.

Aziz NESİN

— Yolumuzdan gidebilirsiniz aziz peder!..

YAZISIZ!..

OOOH:

Hayat, tek heceli iki sesten ibarettir: Biri, aaah!.. Biri, oooh!

Hasret, ahtır. Vuslat, oh! Açlık, ahtır. Tokluk, oh! Muhalif, ah çeker... İktidar, oh!

Siyaset de, ticaret de, san'at da bütün bir ömür, bu tek heceli çift kelimenin elinden kurtulamaz: ya, göğüs dolusu bir aaah.... Ya göbek dolusu bir oooh!

Eski bir halk şairi, bunu tek mısrada söylemiş:

Ah ile oh ile ömür geçirdim!

OK:

Eski çağların silâhı. Divan şiirinde sevgilinin kirpiği...

Fıkra:

Nasreddin Hoca, cübbesini yıkayıp bahçede bir ağaç dalına asmış. Biraz sonra, pencereden bakmış ki, cübbe rüzgârla şişmiş, hafif hafif salınıyor. Duvardan yayı indirip germiş, nişan almış ve koyvermiş oku...

Sonra, koşarak bahçeye inip de attığı okun cübbeyi delip geçtiğini görünce, kendi kendine sevinçle şükretmiş:

— İyi ki içinde değilmişim!

Bir fıkra daha:

Timurlenk, Nasreddin Hocaya sormuş:

— İyi nişan atar mısın Hoca?

Hoca bu, atmadan durur mu?

— Ne söylüyorsunuz, demiş, uçan sineği kaçırmam!

Timurlenk, uzaktaki bir ağacı göstermiş:

— Vur bakayım şunun dalındaki meyvayı...

Hoca, işin ciddileştiğini görünce, içinden okuyup üfliyerek yayı gerip koyvermiş... Ama, nafile, ok, hedefin saǧından uçup gitmiş!

— İşte, demiş Hoca, bizim Karakullukçubaşı böyle atar!

Bir ok daha gerip koyvermiş. Yine bir isabet olmayınca, gülümseyerek:

— İşte, demiş, sizin Subaşı da böyle atar!

Tekrar yayı gerip üçüncü oku da salmış....

Bu sefer, nasılsa meyvayı vurunca, cakayla selâmı çakmış:

— İşte, Nasreddin Hoca da böyle atar!

Söz aramızda, bütün avcılar Hoca merhumdan çok atarlar. Hele miting meydanlarında oy avcıları!

ORUÇ:

İslâmın şartlarındandır. İmsak vaktinden gün batıncaya kadar bir şey yemeden, içmeden yapılan dinî perhiz... Eskiden on bir ayın bir sultanı Ramazan geldikçe tutulurdu. Demokrasiye kavuştuğumuzdan beri hemen hemen her gün yarı oruçluyuz...

Fıkra:

Bektaşi, misafir olduğu konakta her gece iftara kalkarmış. Bir gece sormuşlar:

— Erenler, sen oruç tutmuyorsun. Bari zahmet edip sahura da kalkma....

Baba sultan:

— Yook, demiş, farzı kaçırıyorum, Allah affetsin. Ama, bari sünneti kaçırmıyayım!..

Bir fıkra daha:

Otuz gün ramazanda nasılsa bir gün oruç tutamıyan sofu, esefle dövünür, durumuş:

— Allah affetsin, bir gün kaçırdım!.. diye.

Yine otuz gün ramazanda nasılsa bir gün oruç tutan Bektaşi, hocayı teselli etmiş:

— Üzülme erenler, kaçmadı. Nasılsa onu da biz tutuverdik;

Ah şu unutkanlık!

Hikâyeci Bekir Sıtkı Kuntu çoğunluk edebiyatçı bilir ama o, aslında hukukçudur. Hem de hâkim. Ve İstanbulun sayılı hâkimlerinden. Bir gün, huzuruna adam çiğnemiş bir kamyon şoförünü getirmişlerdi.. Hâkim sordu:

— Adamı çiğnemişsin. Hem de yüklü bir komyon sürerken. Ne diyeceksin?

Sanık şoför, şaşkınlığından diyeceğini dedi:

— Komyonun yüklü olduğunu unutmuştum, efendim!..

*

Nezaket yarışı

— Yemek yedin mi Salamon?

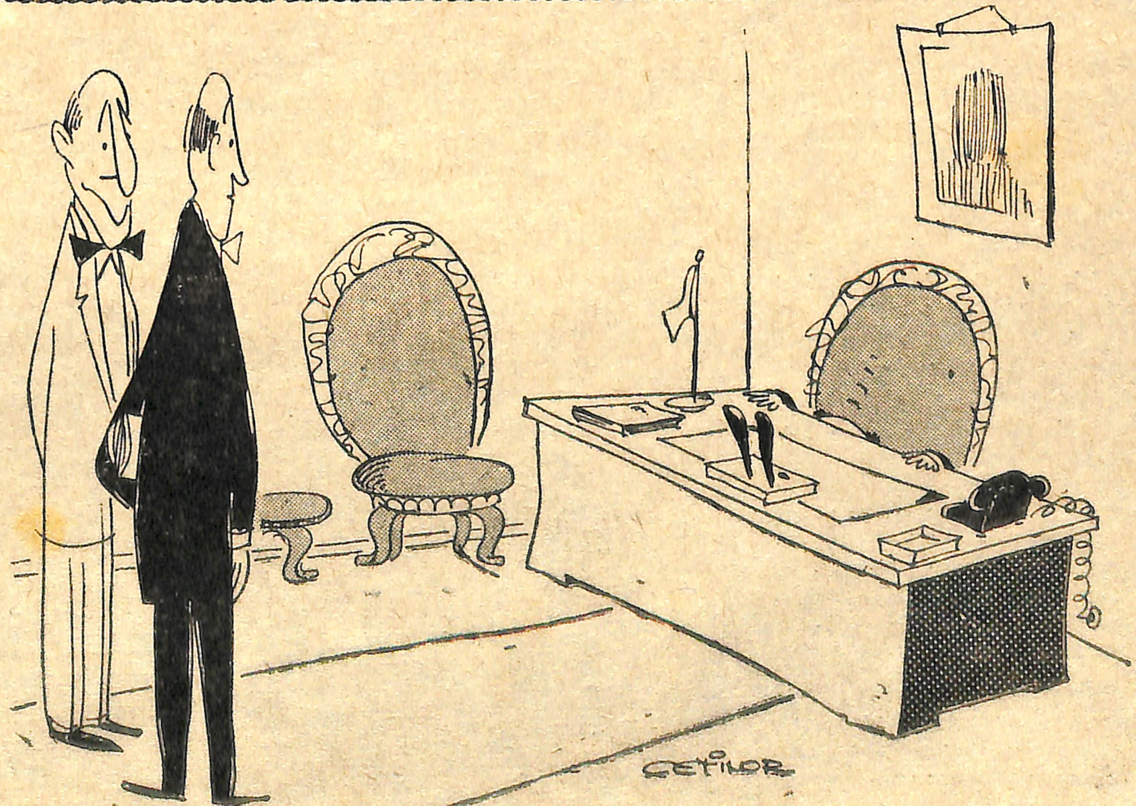
— Evet, Moiz.

— Yazık, yemeğe davet edecektim seni...

— Başka sefer inşallah. Ya sen yemedin mi?

— Hayır, daha yemedim...

— Vah, vah... Ben de bir kahve ikram edecektim sana!

— Sayın Büyük Elçi ekselans Prof. Dr. Fahreddin Kerim Gökay makamlarında mı?
— Evet efendim!„

BEYEFENDİ İmalâthanesi

★ Yazan : ADNAN VELİ ★

İSTANBULDA, Beyoğlunda, İstiklâl caddesinde Sırmakeş hanının 4 No. lu dairesinde, tesis edilen «Beyefendi İmalâthanesi», 1 Ocak 1958 tarihinden itibaren faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Müessesemiz, memleketin Beyefendi ihtiyacını karşıladıktan sonra, yabancı memleketlere de ihracat yapabilecek bir kapasitedir.

Bu günün içtimaî şartlarına uygun şekilde yaşamasını bilmiyen ve gerek beden, gerekse ruh yapısı itibariyle biraz hımbılımsı ve biraz ayımtrak olan kimseleri, son derece ileri bir eğitime tâbi tutarak en kısa zamanda «Anşante Monşer» diyebilecek kadar modern bir hale koymak, müessesemizin başlıca gayesidir.

Bu maksatla, Avrupa ve Amerikada lüks hayat stajı yapmış olan kıymetli öğretmenlerin tertip ve idare ettikleri eğitim kursları, kısa zamanda, şaşılacak bir netice vermiş bulunmaktadır.

Kursun birinci devresini, «Başüstüne efendim» fakültesi ordinaryüs profesörü Sait Yerebakan idare etmektedir. Sayın profesör, «Başüstüne efendim» konusunda tam 21 senelik bir tecrübeye sahip olup, şimdiye kadar başüstüne demediği tek mesele görülmemiştir.

Bu devrede gayet dikkatli bir eğitime tâbi tutulan değerli müşterilerimiz, «Evet efendim» ve «Başüstüne efendim» konularında çok süratli bir gelişme göstermektedirler.

Kursun ikinci devresi, hal ve harekât meselesiyle meşgul olmaktadır. El sıkmak, bel bükmek, devamlı olarak eğilmek, ilk dersleri teşkil etmektedir. Bu hazırlık hareketleri tamamlandıktan sonra, kanapede oturmanın, sigara yakmanın, ayak ayak üstüne atmanın usulleri öğretilmekte, ayrıca giyim ve kuşam hakkında da geniş bilgi verilmektedir. Müşterilerimiz, kursun ikinci devresini tamamladıkları zaman, artık cemiyet hayatına uyabilecek bir olgunluğa erişeceklerdir.

Kursun üçüncü ve son devresinde, kadın ve erkeklerin beraber bulundukları topluluklarda yapılması gereken hareketler, Kokteyl ve akşam yemekleri âdâbı, kadınlara karşı lüzumlu davranışlar, dans çeşitleri ve kompliman usulleri öğretilmektedir.

Bu hususlarda daha açık bir fikir vermek için, müessesemiz, aşağıdaki misali iftiharla arzeder:

«Beyefendi İmalâthanesi» nin faaliyete başladığı 1 Ocak 1958 tarihinde, müessesemize, orta boylu, şişman bir zat müracaat ederek, İstanbula taşradan geldiğini, memleketinde ticaret ve siyasetle meşgul bulunduğunu, adının Şaban, yaşının da 47 olduğunu, Sirkecide bir otelde yatıp kalktığını, beyefendiliğe çok heves ettiğini söyliyerek, kurslarımıza kaydını talep etmiştir.

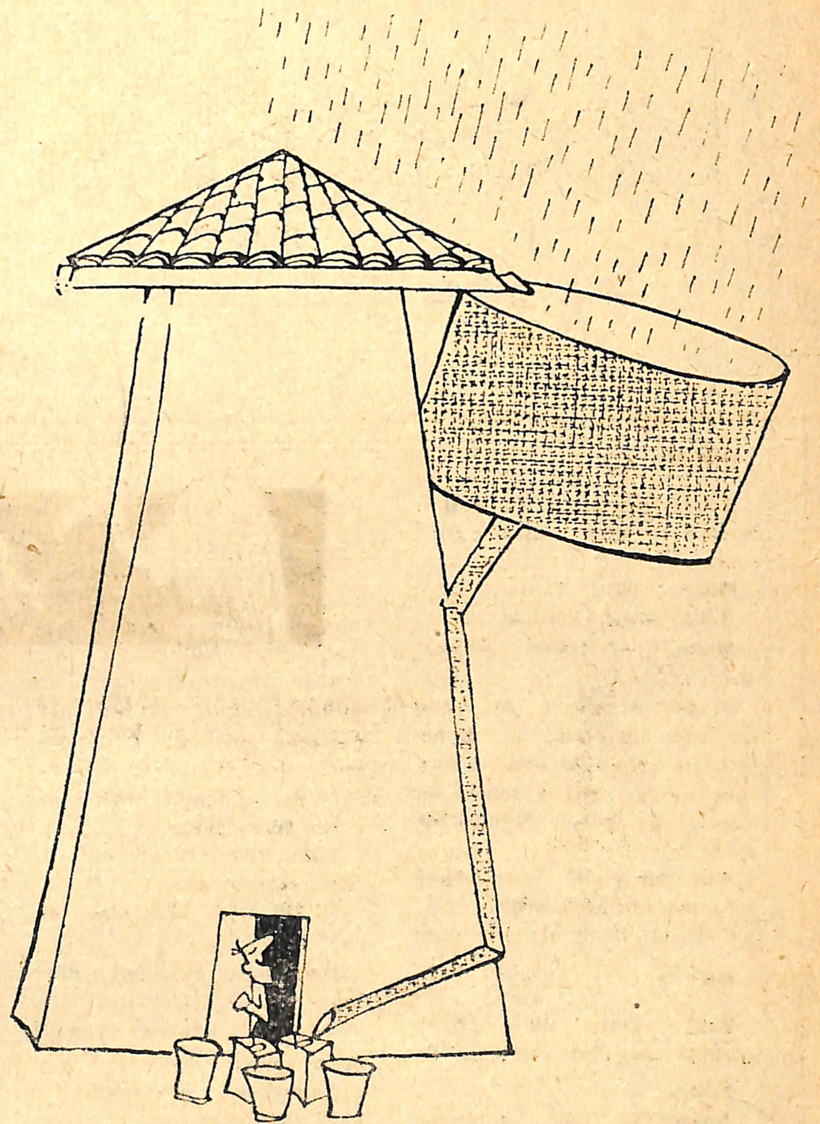
Değerli profesörlerimiz tarafından derhal müşahede altına alınan müracaatçının, ilk iş olarak, itiyatlarının tesbitine geçilmiştir. Müşahede altında kaldığı birinci gün zarfında, Şaban beyin, iskemleye oturduğu vakit, ayakkabısını çıkartarak bir ayağını altına aldığı, ellerivle de sürekli olarak ayağının baş parmağını karıştırdığı görülmüştür. Ayrıca ikide bir geyirerek «Estağfurullah» dediği, bazan kulağının içini karıştırıp parmağını iskemleye sildiği de tesbit edilmiştir.

Dişlerinin üst sırası tamamen gümüş olduğu için, ertesi sabah Şaban beyin bütün dişleri sökülmüş, onun yerine beyaz dişlerden bir protez yaptırılmış, kendisine oldukça zarif bir şehirli elbisesi temin edilmiş, sonra da «Evet efendim» talimlerine başlanmıştır. «Evet efendim» demek hususunda Şaban beyin fevkalâde büyük bir kabiliyete sahip olduğu anlaşıldıktan sonra bu hususta sürekli temrinler yaptırılmıştır:

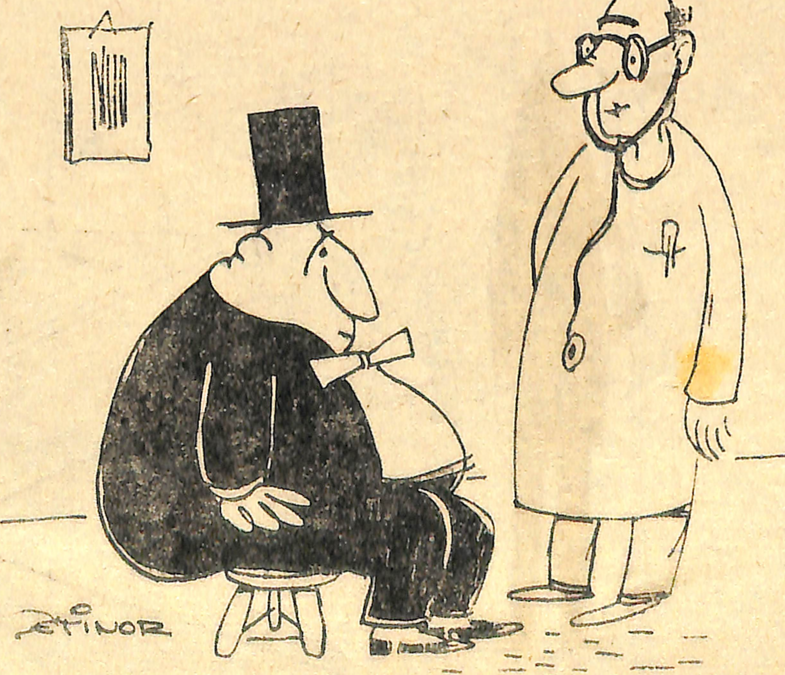
— Şaban bey!.. Siz, 47 yaşındasınız değil mi?

— Evet efendim...

Suya zam yapıldı.. (Gazeteler)

YAZISIZ!..

Doktor — Sıkı perhiz yapmanız lâzım beyefendi... Resmî ziyafetlere pek gitmeyin!..

— Şaban bey!.. İstanbulu beğendiniz, değil mi?..

— Evet efendim...

— Şaban bey!.. Çok yakında sosyete adamı olacaksınız, değil mi?

— Evet efendim...

— Şaban bey!.. İstanbulda etten bol bir şey yok, değil mi?..

— Evet efendim...

— Şaban bey!.. Dolmuş arabalarına rahat rahat binmek çok güzel oluyor, değil mi?..

— Evet efendim...

— Şaban bey!.. Zeytinyağı, yumurta, peynir, süt, vesaire hususunda hiç kimsenin bir sıkıntısı yok, değil mi?..

— Evet efendim...

— Şaban bey!.. Bu kalkınma günden güne daha da hızlanacak, değil mi?..

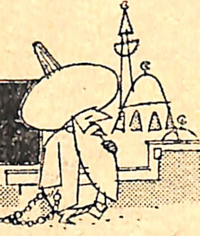
— Ondan şüphe mi ediyorsunuz efendim?..

Kendisine öğretilmediği halde, Şaban beyin bu son cevabı, hepimizi hayretlere düşürerek mumaileyhin uzak görürlüğü hakkında da gayet açık bir fikir vermiştir.

Şaban bey, kursun, «Evet efendim» devresini gayet mükemmel şekilde bitirerek üç gün sonra, ikinci devre derslerine başlamıştır.

Bu devrede mumaileyhe, eğilme ve bel bükme hareketleri bütün zarafetiyle gösterilmiş ve sürekli

Geçmiş Zaman Olur ki

Pehlivan şair!

Celâl Sahir'in Toprak sokaktaki evinde her hafta toplanıyorduk. O günlerde, hecenin beş şairi, kendilerine katılan yeni imzalarla beraber aylık kitaplar çıkarıyorlardı: Birinci kitap, İkinci kitap, Üçüncü kitap...

Bir gün, toplantıya çok konuşan, orta yaşlı bir yabancı gelmişti. Kendisi şair de değildi, hikâyeci de değildi. Ama, akrabasından bir genç varmış ki...

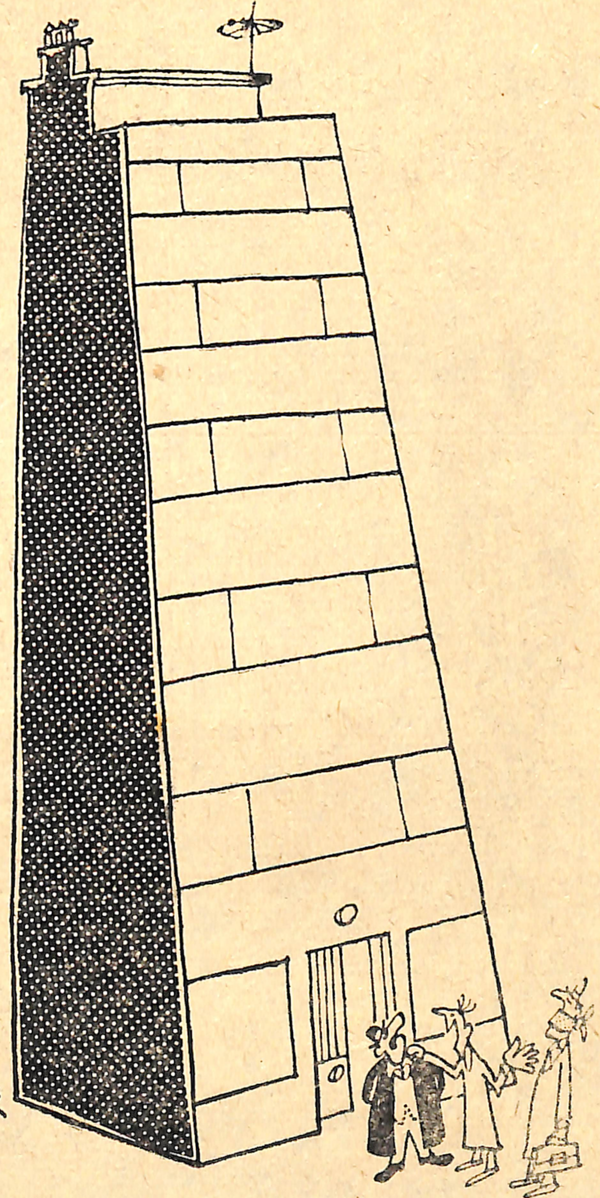
— Onunla ne kadar iftihar etsem azdır, diyordu. Hem kafa, hem kol kuvvetini bir araya toplamış... Yazdığı şiirleri okusanız, hayran olursunuz. Vallâhi Yahya Kemal'den üstün!... Pehlivanlığına gelince, böyle acı kuvvet, böyle ince maharet daha Türk güreşinde görülmemiştir. Çoban Mehmed'i çıkarınız karşısına, iki elensede alaşağı eder!

Salondaki gençler, kısık kahkahalarla gülüşmeğe başlayınca, Celâl Sahir, misafirini tasdik etti:

— Beyefendinin akrabası olan delikanlıyı ben de tanırım. Cidden anlattıkları gibi, çok kuvvetli bir şairdir...

Bir dakika sustu ve hepimizin hayretle yüzüne baktığımızı gördükten sonra, sözünü bitirdi:

— Şiirde Çoban Mehmed'i, güreşte Yahta Kemal'i, bir tutuşta yeneceğine emin olunuz!

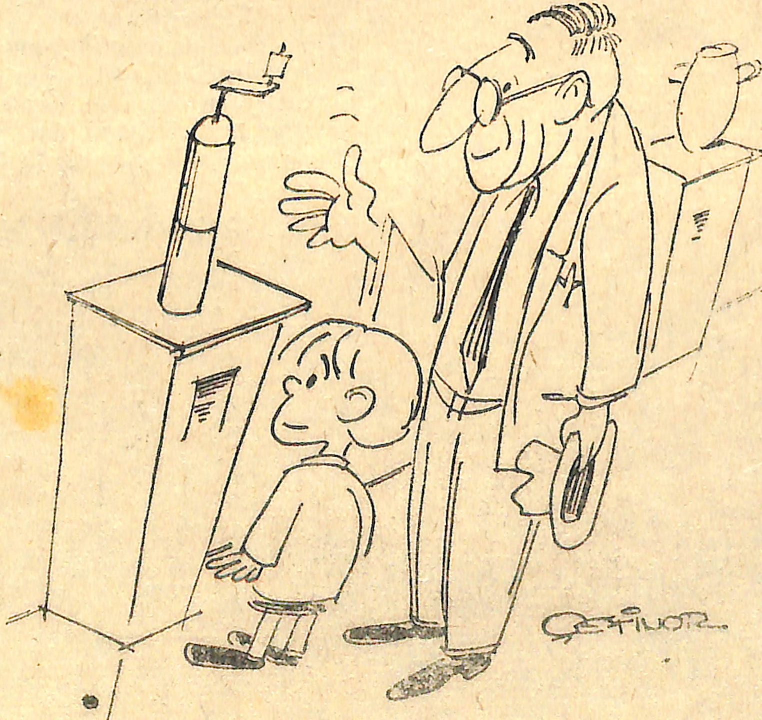

— İşte size sessiz sedasız, kendi halinde bir kiracı Musta bey.... Beyefendi Üniversitede profesördür!..

temrinler yaptırılmıştır. Normal bir insanın, bir saat içinde 140 ilâ 160 defa bel bükmesi ve sonra da dinlenmesi gerekirken, Şaban bey bir saat içinde bu sayıyı bir kaç defa aşmış ve bel hareketlerini tam dört saat, gayet muntazam bir tempo ile devam ettirdiği halde müteaddit ihtarlarımıza rağmen, durmamış, o vakit müessesenin kapıcısiyle kahve ocağındaki Rüstem nâm kimesne acele celbedilmek suretiyle Şaban beyin cebren durdurulması temin olunmuştur. Bu uzun temrinden sonra Şaban bey, belinde bir hafiflik ve gevşeklik müşahede ettiğini söylemiştir. Değerli müşterimiz, artık, hiç lâzım olmadığı zamanlarda bile, devamlı şekilde bel bükmektedir.

Şaban bey kursun üçüncü devresinde, hanımlarla konuşma usullerini, Kokteyl teşrifatını, dansın her çeşidini süratle kavramış ve müessesemize yazıldığı tarihten itibaren 1 ay içinde, kendisinden umulmıyacak derecede başarı göstermiştir. Ancak son devrede, küçük bir hata işlemiş ve kokteyl partiye davetli hanımlardan birinin göğsünü gizlice sıkması lâzım gelirken, bunu alenen yapmak suretiyle, usul dışına çıkmıştır. Kendisine bu cihet nezaketle hatırlatılmış ve aleniyet esasından mutlaka uzaklaşması bildirilmiştir.

Bir aylık eğitim sonunda Şaban beyin ehliyeti sabit olduğu için, müessesemizce tertiplenen bir törende kendisine «Beyefendi diploması» verilmiştir. Diploma töreninde, şehrimizin seçkin simaları ve tanınmış şahsiyetleri de hazır bulunmuşlardır.

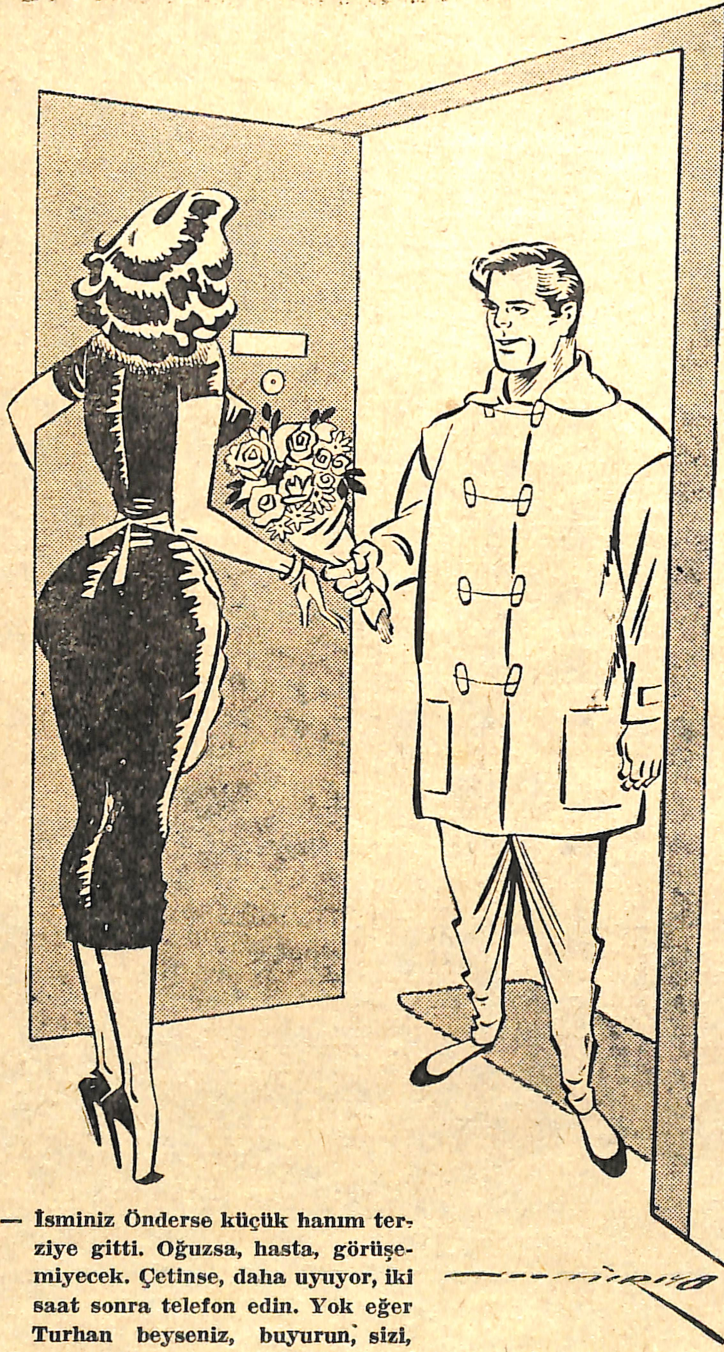
Eski Eserler Müzesinde :
— İşte, bu da kahve değirmeni!..

Şaban beyin bu büyük başarısını takip eden günlerde, müessesemize, âdeta hücum halinde müracaatlar başlamıştır. Müessesemiz her gün, saat 10 ile 18 arasında bu müracaatları karşılamıya çalışmaktadır.

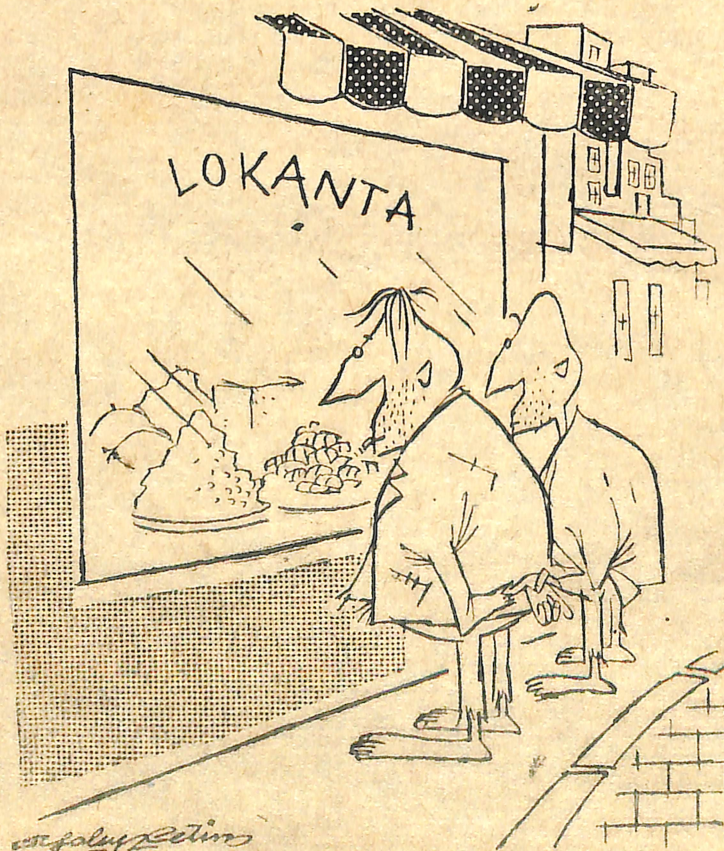
Üç devrelik kurs için, kayıt ve eğitim ücreti 2500 liradır. Bu ücrete, kokteyl ve ziyafet denemeleri, hanımlarla dans temrinleri, masum flörtler ve on buseyi geçmemek şartiyle gizli öpücükler de dahildir. Müessesemiz, en hantal ve salatalık gibi müşterileri dahi, kısa zamanda birinci sınıf beyefendi payesine ulaştırmak hususunda garanti vermektedir. Keyfiyet, gerek İstanbullu, gerekse taşralı yurttaşlarımıza bildirilir.

Diploma verildikten sonra müşterilerimizin yapmaları muhtemel bütün dangalaklıkların mesuliyeti de, müessesemize ait olacaktır.

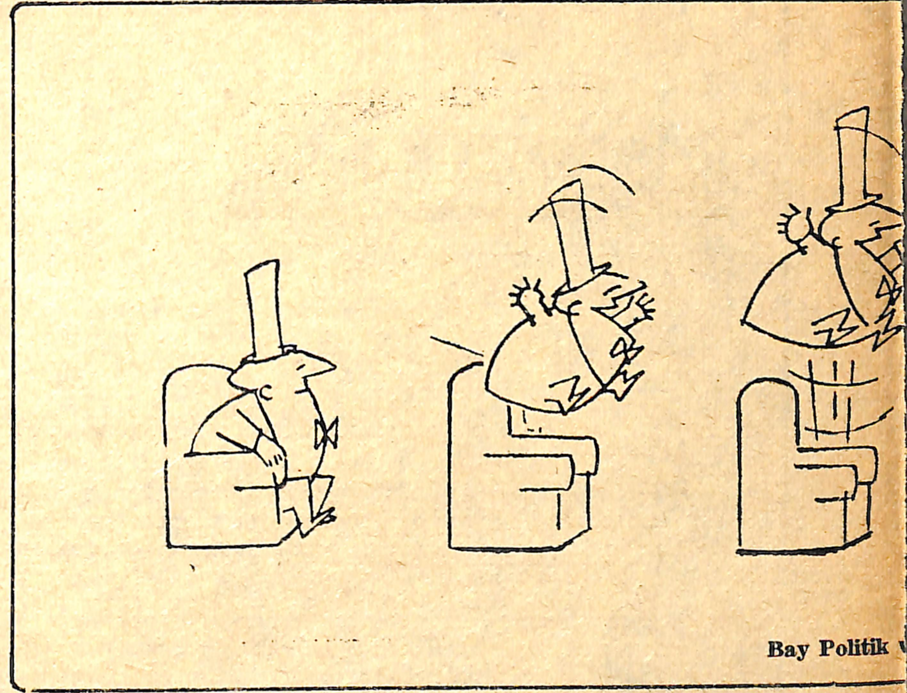
«Beyefendi İmalâthanesi»
İdare kurulu adına
Halim Selim İşbilir

— İsminiz Önderse küçük hanım terziye gitti. Oğuzsa, hasta, görüşemiyecek. Çetinse, daha uyuyor, iki saat sonra telefon edin. Yok eğer Turhan beyseniz, buyurun, sizi, bekliyor!..

Piyasada yiyecek maddeleri gözden geçiriliyor.. (Gazeteler)

Bay Politik

Nasıl olacak?

Sarışındı... Güzeldi... Hattâ, bir kaç dil biliyordu. Kendisi yeni girdiği halde, şirket kurulalıberi orada çalışanlardan çok para alıyor, ikide birde de terfi ediyordu. Bir gün yine aklına esti, ücretine zam yaptırmak için patronun odasına girdi. Bir saat sonra, kendine çeki düzen vererek çıktı. Kapı dibinde oturan Neclâ'dan çok daha eski, ama çok daha yaşlı kadın, kıskançlıkla sordu:

— Nasıl? Zammı koparabildin mi?

— Elbette, dedi Neclâ.

— Hayret! Nasıl becerdin bu işi yine?

— Söylemem, meslek sırrıdır...

Kadın kinle güldü:

— Şuna yatak sırrı desene!

— Ne münasebet? diye itiraz etti Neclâ; kanape sırrı!

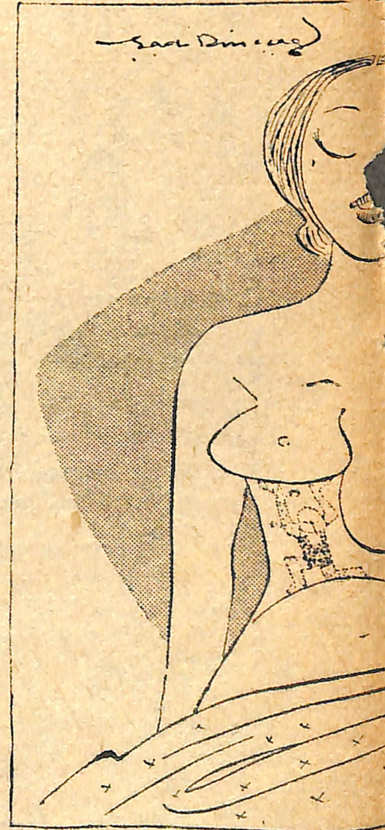
Kayak dersi!

Sevinç Değer, arkadaşlariyle, fırdat bu fırsat deyip, Uludağ'a çıkmıştı. Eh, ne de olsa mevsimi, tabiî... Lâkin, Sevinç kayak kullanmasını bilmezdi... «Kayakevi» nde, kendine münasip bir hoca, yani öğretmen bulunca ilk sorduğu şu oldu:

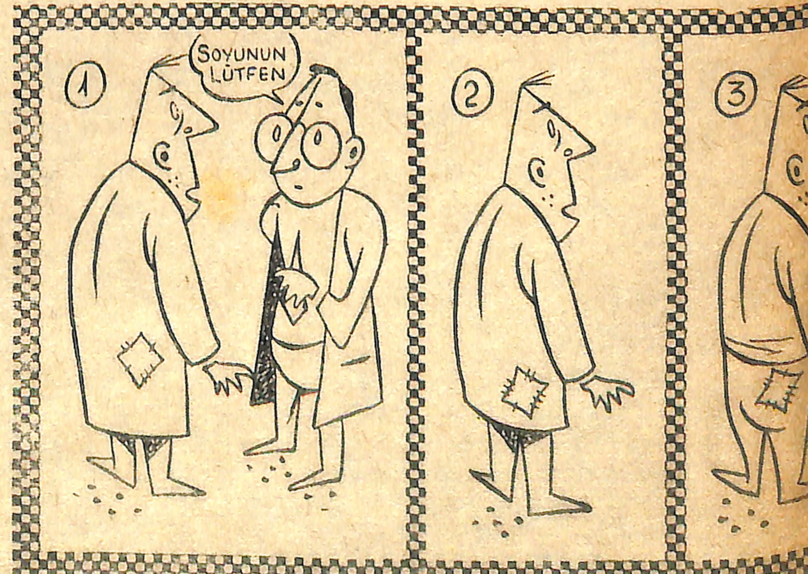
— Kayakla düşmek, tehlikeli midir?

Öğretmen düşündü, sonra kestirip attı:

— Şayet bir çamın üstüne düşerseniz, o kadar değil... Ama bir kayakçının üstüne düşerseniz, sizin için tehlikeli olabilir...

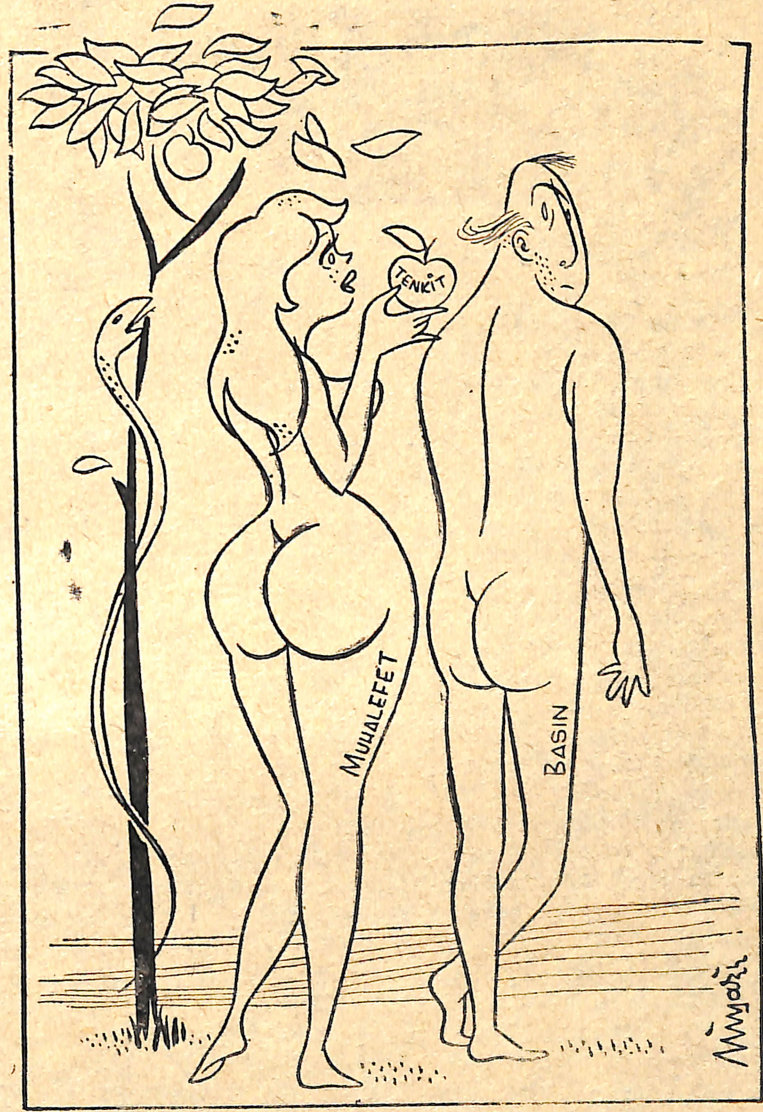

YAZI

YAZI

... koltuğu!..

Memnu meyva!..

...ız!..

Vermek yerine...

Doktor Fethi, imanına kadar kumarbazdı. Ama nasıl? İşte bukadar olur. Tam kumar hastası dedikleri cinsten...

Bir gece, henüz kapatılmamış, namuslu kulüplerden birinde yüksek kumar oynıyorlardı. Ayni partide, yaşlı, fakat cimriliğiyle meşhur bir zengin de vardı. Mütemadiyen kaybediyordu. Bir aralık, parasının bittiğini ileri sürüp oyundan kalkmak istedi. Lâkin Fethi ona on bin lira borç verdi. Oyun devam etti. Fethi, tabii çok kazanıyordu. Kendini iyice kaptırmıştı. Bir aralık, masanın öbür ucundaki yaşlı zengine baygınlık geldi. Yanındaki, Fethi'ye:

— Doktor, dedi, bir dakika oyunu bırakalım; adamcağız canını veriyor!..

Fethi, istifini bozmadan:

— Muhakkak, dedi; borcunu vermektense canını vermek daha kolay gelmiştir!

İnanç...

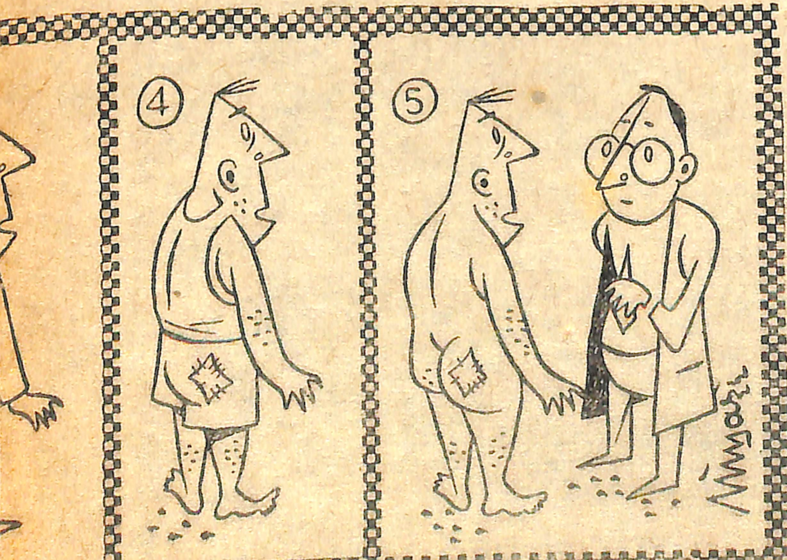
Hazret, göbeğine muska yazdığı kadının kocasını çağırttı. Kadın, berbat bir şeydi. Yobaz hazretleri, acısını kocasından almak, biraz eğlenmek istiyordu. Sordu:

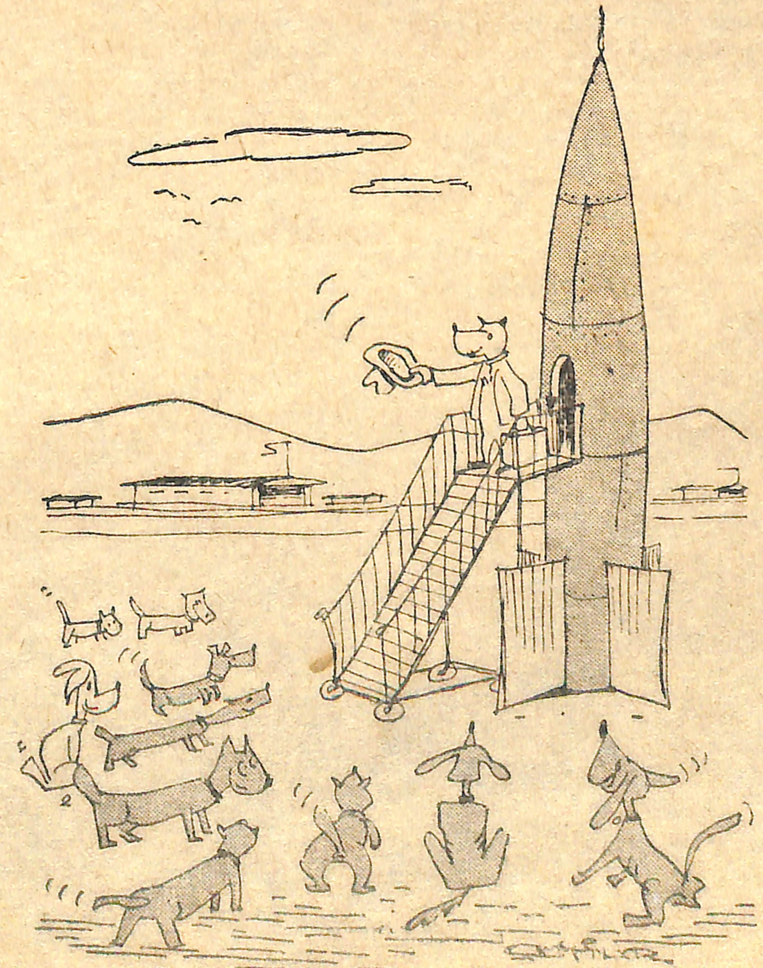
— Söyle bakalım. Habis ruhlara inanır mısın?

— Evet hocam, dedi. Yirmi senedenberi.

— Neden yirmi senedenberi?

— Evleneli yirmi yıl oldu da!..

BİZİM kız tutturdu: «İlle beni çocuk sinemasına götür...» diye. «Eh» dedim, «annen mü saade ederse götürürüm, neye götürmiyeyim?»

Annesi, ömründe çocuk sinemasına gitmediği için kolaycacık müsaade ediverdi. Biz de, küçükle kalktık, gittik. Çocuk filmleri deyince, benim aklıma gelen, tabii ya gangster filmleri olmuştu, ya da başka dünyaları keşfeden o acaip, harikulâde kordeleler. «Minik Sahne» nin önünde «Renkli Mikiler» ilânını görünce, bizim kız deliye döndü. Kuyrukta, arasıra ufak çocuklara da rastladık. Ama bilet alanların çoğu, giyimli kuşamlı ana-babalar, ablalar...

Salon hıncahınç doluydu. Hanımın biri, kundakta çocuğunu da getirmiş, fakat bilet almamıştı:

— O, ne anlar, yavrucak? Evde bırakamadım da, ondan getirdim Uyur o şimdi, seyretmez ki filmi? diye kendini haklı çıkardı.

Derken, çocuk gürültüleri arasında kısa bir inceleme gezisi başladı: büyükler, arkalarına dönüp, salonda kim var, kim yok, dişe dokunur bir şey var mı, iş çıkar mı gibilerden etrafı kontrol ettiler.

Nihayet film başladı. Benim sağımda kendi kızım, solumda haşarı bir çocuk vardı. Maalesef, civarımda eli yüzü düzgün bir «abla» mevcut değildi. Onun için kendimi filme verdim. Lâkin yanımdaki haşarı oğlan tek durmaz ki... Birdenbire:

— Baba be!.. diye bağırdı. Haniya bu filmde oğlan kızı neye hiç öpmüyor?

— Sus ulan, dedi babası. Bu kültür filmi...

— Ben nâpıcâam kültür filmini? Beni Biricit'e götürsene!..

Derken etraftan protestolar yağınca, velet sesini kesmeğe mecbur oldu. Bu sefer arkamda bir viyaklama:

— Anneeee... Göremiyorum. Şu herife söyle de başını kırsın azıcık...

«Herif» in sesi hiddetle fısıldadı:

— Herif senin babandır!

Bu sırada perdede renkli şekiller dönüp dolaşmaktaydı. Ansızın, hiç beklenmedik bir anda film kopuverdi. Bu umulmadık antraktan faydalanan birkaç kişi, daha yerlerini aradılar. Derken bir ihtilâf çıktı: önümdeki küçük oğlanın bilet numarasiyle yeni gelen bir genç kızın numarası aynıydı. Kızcağız:

— Küçük, bâri ben oturayım da seni kucağıma alaym... diyecek oldu. Yumurcak:

— Neden? Abla, ille oturmak istiyorsan gel sen kucağıma otur, korkma bir şey olmaz! demez mi?

Allahtan, film başladı da, kızın yüzünün ne renge girdiğini göremedim.

Perdede, Miki Fare, misafirlerine ziyafet çekiyordu. Bu ziyafet, irili ufaklı bütün seyircileri ilgilendirdi. Filmin müziği zaten iyi duyulmuyordu. Dumanları tüte tüte sofraya et yemeği gelince, bütün salondan bir: «Oooohhh... Amma da mis gibi kokuyor ha!» diye bir inilti yükseldi. Miki Fare, yemek tabağını kaptığı gibi, fırlatmak için havaya kaldırdı. Bir ses:

— Bu yana at! Bu yana!.. diye bağırdı.

O sırada, yanımda bir kıpırtı sezdim. Baktım, kızımın sağında oturan bir genç hanım, bizimkinin saçlarını okşuyor: «Ne güzel şeysin sen? Baban kim senin?» diye soruyor. Işıkların yanmasını beklemeden ben de elimi uzattım. Kızımın saçlarının üstündeki eli okşadım ve:

— «Ah, pardon...» dedim, «kızımın babasıyım da... Saçlarını okşamak istemiştim...»

El, geri çekilmedi. Ben de elimi çekmedim doğrusu.

Işıklar yanınca birbirimize gülümsedik. Hoş da bir kızdı. Nasıl farkedemedemiştim? Kızım:

— «Baba, bu filmin konusunu Güliver'den almışlar» diyordu. «Güliver'den...»

— «Ya...» dedim, «biliyorsun demek...»

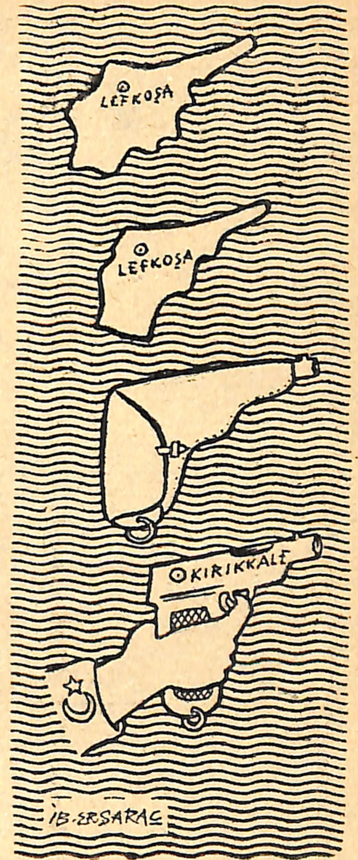
Şeytan şeytan yüzüme baktı

— «Daha neler biliyorum ben...» deyince aklım başıma geldi.

— «Aferin... Dur, sinemadan çıkınca sana bir çukulata alayım öyleyse» dedim.

— «Ya... olmaz» diye ayak diredi. «Çukulata alacağına, beş lira ver...»

Film bittiği için çıkmaya hazırlandık. Kızımın sağındaki «güzel abla» ona şefkatle yol verdi. Ben de onun yanındaki oğluna ayni şefkatle yol verdim. Çocuklar önde, biz arkada, kalabalık içinde sıkışa sıkışa çıktık.

Bu gidişle!..

Seyircilere yol gösteren madamın sesi durmadan çınlıyordu:

— Elinizi çabuk tutun, bayanlar, baylar!..

— Görünmeyen Adam —

Yalan, efendim, yalan!

Günün birinde, Ağırceza mahkemesine, kocasını zehirlemeğe teşebbüsten sanık bir kadın getirdiler. Hâkim, Nef'i Demirlioğlu'ydu ve o zamanlar, henüz emekliye sevk edilmemişti.

Nef'i bey, kadına sordu:

— Kocanızı öldürmek maksadiyle yemeğine zehir koyup yedirmişsiniz. Doğru mu bu?

Kadın, aşifte, cerbezeli bir şeye benziyordu. Hemen protesto etti:

— Yalan hâkim bey, yalan... Kocama otopsi yapılsın, dediğim hemen anlaşılır...

Dehşetli ıstırap!

Murtaza, gazinoda Rızaya tesadüf etti. Ayni masaya oturdular. Rıza, hal hatır sordu:

— Karın nasıl?

— Sorma birader, hasta...

— Oh, oh!.. Nesi var?

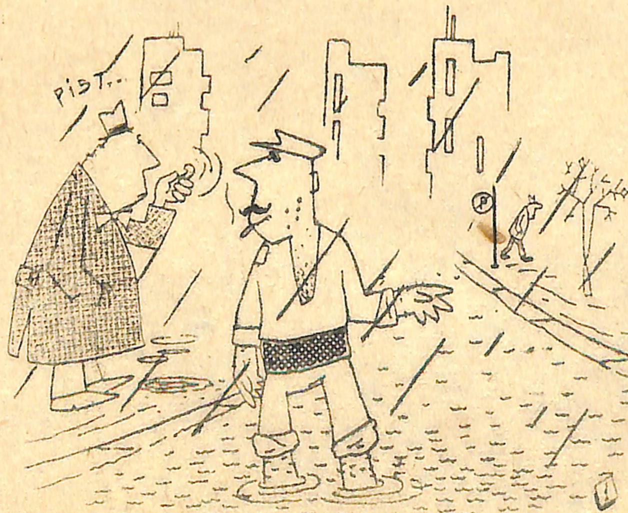
— Boğazı ağrıyor.

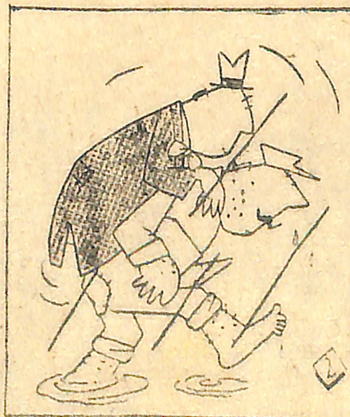
— Oh, oh!.. Ehemmiyetsiz bir şeymiş...

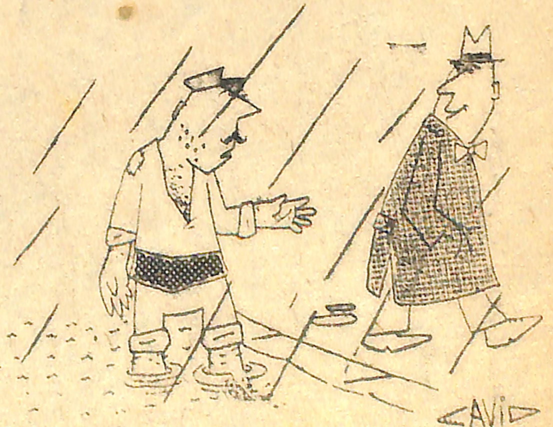
— Ne münasebet? Çok ıstırap çekiyor...

— Neden yahu?

— Nedeni var mı birader? Boğaz ağrısından sesi kısıldı; tabii hastalığından şikâyet edemez oldu!

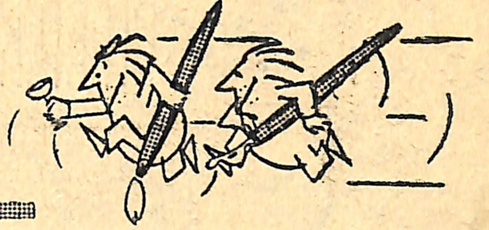

kokteyl

Maliye Bakanlığı

Bir Fransızla İsveçli kahvede oturuyorlar. Fransız:

— Çok tuhaf, der. Siz İsviçreliler gerçekten garip insanlarsınız: limanınız yoktur, deniziniz yoktur, fakat Denizcilik Bakanınız vardır.

— Ne çıkar bundan? Sanki siz Fransızların Maliye Bakanınız yok mu? «Dünya»

★

Bülbül

Hoca, yaz günü bir bahçe önünden geçerken, dallar arasında olgun kayısılar görür. Dayanamaz, ağaca tırmanır ve yemeğe başlar. Az sonra mal sahibi karşısına dikilir:

— Heeey... Sen kimsin be?..

— Ben mi?.. Bülbülüm!

— Yaaa!.. Öt bakayım!

— Cak, cak cak caak!

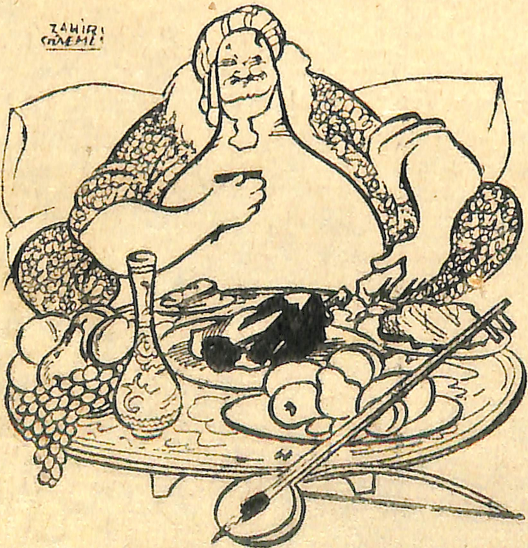
Adam, acı acı güler:

— Bülbül böyle mi öter?

— Kusura bakma ağam, der Hoca, acemi bülbül bukadar öter!

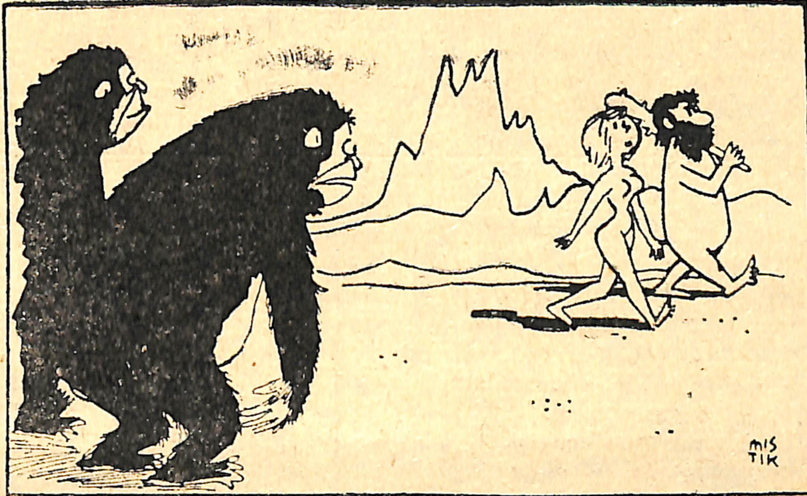
«Eski mizah»

O devirde yaşasalardı :

Yahya Kemal :

İç imdi iç şarabını,
Ye durmadan kebabını
Ko bir yana rübabını!

Maymun — Bizim eski akrabalar... Adam oldular da yüzümüze bakmıyorlar artık!.

Milletler

Bir Fransız muharriri, muhtelif milletlerin hususiyetlerini şöyle tasnif ediyor:

Bir Meksikalı — Bir at hırsızı.
İki Meksikalı — Bir cinayet.
Üç Meksikalı — Bir ihtilâl.

⁂

Bir Çinli — Bir şişman adam.
İki Çinli — İki zayıf adam.
Üç Çinli — Kıtlık.

⁂

Bir Japonyalı — Bir müdekkik.
İki Japonyalı — İki iş adamı.
Üç Japonyalı — Üç zengin.

⁂

Bir Amerikalı — Bir tüccar.
İki Amerikalı — Bir şirket.
Üç Amerikalı — Bir tröst.

⁂

Bir Fransız — Bir züppe.
İki Fransız — İki geveze.
Üç Fransız — Üç muhalif.

«Fransız mizahı»

★

Bir rüya

Madmazel Perla, nişanlısı Mişona:

— Mişonaçi, dedi, dün yece bir ruya yordum...

— Nasil ruya?

— Sen beni babamdan istemişsin. Babam da beni sana yollamiş...

— Sonra?

— Sonra nedense caymişsin. Bana: Defol oradan, dedin, ben seninle evlenmem...

— Olur şey deyil. İnsan kismisi bazan uykuda akilli iş yapiyor be!..

Siyaset

İstibdat günlerinde, Paris'te yaşıyan Ahmet Rıza, bir gün Abdülhak Hâmit beyi yakalayıp sormuş:

— Beyefendi, işittiğime göre siz Allah ile konuşurmuşsunuz, öyle mi?

Hâmit bey gülümsemiş:

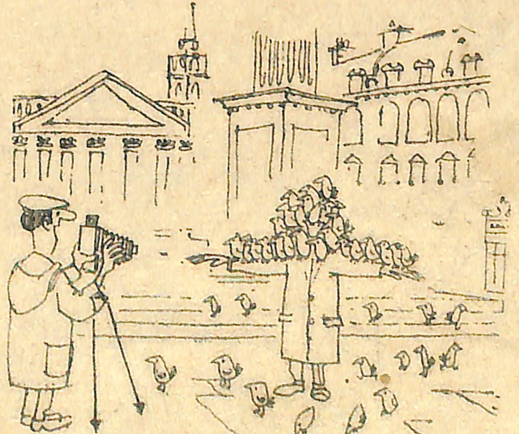
— Evet...

— Öyle ise lütfen söyleyiniz de, memleketin başından şu Abdülhamit hainini defetsin!

O zaman sefaret müsteşarı olan Hâmit bey, böyle bir mevzu üstünde konuşamıyacağı için şu ince cevabı verir:

— Efendim, biz Cenabıhak ile dünya işlerine ait görüşmeyiz!..

«Eski mizah»

— Lütfen gülümseyiniz!..

(Alman)

TAŞ

İtiraf

Muhalefet konuşur:

— Dış politika gibi memleket için fevkalâde önemli olan konular partilerüstü olmalıdır.

Muvafakat konuşur:

— Üniversite gibi fevkalâde muhterem olan müesseseler partilerüstü olmalıdır.

Hekimler konuşur:

— Doktorluk gibi insanî bir meslek partilerüstü olmalıdır.

Avukatlar konuşur:

— Baro gibi hak ve hukuka dayanan bir teşekkül partilerüstü olmalıdır.

Önemli, muhterem, insanî ve hukukî olan her şeyin partilerüstü olmasında ittifak ettiğimize göre; partilerimizle hemhiza olanların vasıflarını artık siz bulup çıkarın.

Çetin ALTAN

★

Kocalar

Bayan kabul gününde övünüyordu:

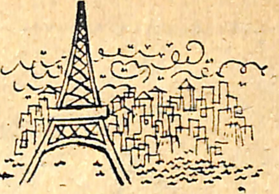
— Benimki, bensiz ne yapacağını bilmez. Evin içinde şaşkın şaşkın dolaşıp durur.

Bir başka bayan atıldı:

— O bir şey mi kardeş, benimkinin her işini ben görürüm. Çorabını yamıyacağı vakit bile ipliği iğnesine bana geçirttirir! **C. C. Cem**

AMERİKALI hacıağaların AVRUPA gezisi

Bay ve Bayan Haddock, yurt dışı geziye hazırlandıkları için çok heyecanlıydılar. Bay Haddock Amerika içinde epey gezmişti. New York'a her gidişinde şakır şakır yağmur yağdığı için oraya bir gidişinde ancak beş saat yağmurdan göz açabildiğini hatırlıyordu.

Bayan Haddock'a gelince o, kocası kadar da gezmemişti. Bir kere St. Louis'e, iki kere de Chicago'ya gitmişti. Bu yolculuklarını, halk otobüsleriyle yaptıklarından, yolculukları uykusuz geçmişti.

Bay Haddock yirmi dört yıl önce evlenmişti. Bay Haddock'la Bayan Haddock'un, ikisinin de anneleri, babaları sağdı. Ama, çok yaşlıydılar. Bütün ailede yaşıyanların yaşlarının toplamı 439 yıldan biraz çok tutuyordu.

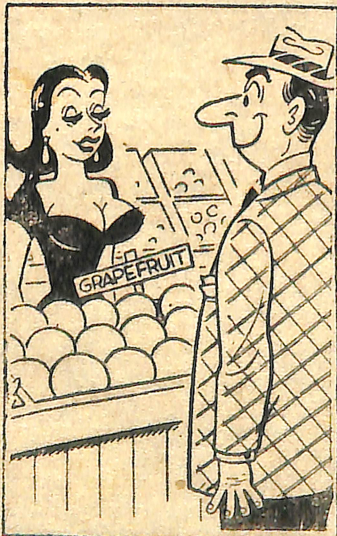
Oğulları Frank Haddock, Avrupa gezisine çıkmıyordu. Çıkamadığından değil hani, çıkmak istemediğinden... Frank'tan başka bir de kız çocukları vardı. On yaşındaki Mildred adlı bu kıza onlar, tekne kazıntısı derlerdi.

Legion şehrinde oturuyorlardı. Yaşlı bir kızılderili ölünce buraya gömülmesini dilemiş, kızılderilinin dileği yerine getirildikten sonra, buraya o ünlü kızılderilinin adını vermişler.

Haddock'lar evlendikleri zaman, en yakınlarına, şöyle demişlerdi:

— Bugün balayınızı geçirmek için Kentucky'deki Mamut mağaralarına gittiğimizi görünce bıyık altından gülüyorsunuz. Siz bizimle alay edin bakalım. Günü gelip de dünya gezisine çıktığımız zaman, bu alaylı gülüşleriniz dudaklarınızde donup kalacak.

Bay Haddock bunları söyledikten sonra yaylıya atlamış, atın sağrısında kamçısını şaklatarak, genç karısiyle beraber Mamut

— Kaç tane istiyorsunuz?
— Bir çift yeter!..

(Amerikan)

 AMERİKAN MİZAHINDAN

mağaralarına doğru yola çıkmıştı.

Arkadaşlarının alayları çok ağırına gittiğinden kırk yaşlarına basmadan Avrupa gezisine çıkacaklarına and içmişti. Bugün Bay Haddock elli birinde, karısı da kırk dokuz yaşında bulunuyor. Biraz geç kaldılar ama, dedikleri de oldu.

Her yıl Bay Haddock karısına;

— Avrupa gezisine çıkalım, diyor, karısı da:

— Ya paracıklarımız ne olacak? diye soruyordu.

— Evet, paracıklarımızı nerede saklıyacağız?

Bu yüzden Avrupa gezisi hep geri kalıyordu. En sonunda Bay Haddock:

— Yahu, paralarımızı bir bankaya koyarız, gözümüz arkada kalmaz, dedi.

Yıllardır çözülemiyen düğüm de böylece çözülmüştü. Ama şimdi de gidip görülecek yerler üzerinde yeni güçlükler çıkıyordu. Bir de üstelik, tekne kazıntısı Mildred'in diş işi vardı. On yaşındaki kızın dişleri çürüdüğünden tedavi ediliyordu. Dişçi:

— Bu Avrupa gezisi kızınız için özellikle çok yararlı olacaktır, dedi.

Mildred'in din dersi öğretmeni de:

— Çok iyi olur. Mildred yeni yeni insanlar görüp tanışacak, dedi.

Nereye gideceklerini bir türlü kestiremiyorlardı. Bay Haddock karısına:

— Paris'e ne dersin? diye sordu.

Bayan Haddock:

— Ben Dickens'in yurduna gitmek isterim, diye dayattı.

Ünlü İngiliz yazarının romanlarına hayrandı. Bay Haddock:

— Ben size gidilecek yeri söyliyeyim, dedi, Paris...

— Ama biz Fransızca bilmiyoruz. Varsın olsun... Notre Dame'ı görmek hiç de kötü olmaz.

— Ya Paris'in dünyaya ün salmış terzileri... Sonra kızımız da pek iyi Fransızca konuşabiliyor.

Bir kaç gün sonra Bay Haddock;

— Roma'ya gidelim çocuklar! diye sevinçle bağırdı.

Bayan Haddock:

— Ne güzel olur. Katakomp'ları gidip görürüz.

Bay Haddock:

— Venedik nasıl? diye sordu.

— Oooh, o canım gondollara biner, gece eğlentilerine çıkarız. Yalnız kocacığım, sen kalın paltonu almayı unutma.

Böyle böyle, gidilecek yer için kesin bir sonuca varmağa çalışıyorlardı.

Bayan Haddock:

— Günlük tutmak için bir de defter alalım, dedi.

Elindeki kâğıda «günlük tutmak için bir defter alınacak» diye yazdı. Ama bu kâğıdı sonradan bir yerde unuttu. Sonra bakkalda defter alacağını hatırladı. Uzun zamandır satılmıyan defterlerden birini aldı. Bakkalın çırağına:

— Avrupa'ya gidiyoruz da... dedi.

Çırak:

— Ah ne iyi, dedi, ben de sizin yerinizde olsaydım. İmreniyorum size...

Defterin en başına «Avrupa gezisi için» diye yazdı. Bu defterde, 1900 yılı giyimi için ilgi çeken bilgiler vardı. Bundan başka Fahrenayt ısı derecesinin santigratla nasıl değiştirileceği, uluslararası gemicilikte kullanılan türlü hava basıncı işaretleri de defterde yer alıyordu. Gezginler için çok gerekli, orantılı para değiştirme çizelgesi de vardı.

Bayan Haddock kocasına:

— Baksana, burada ne yazıyor, dedi. Alman markıyle, bizim dolar arasında yirmi dört sent fark varmış, doğru mu?

Bay Haddock:

— Ya, öyle mi? dedi.

Bayan Haddock:

— Artık hiç sabrım kalmadı, vapura binsek... dedi.

İki dolma kalemine de mürekkep doldurup, günlük tutmak için hazırladı.

Biletçi:

— New York!.. diye bağırdı.

Bay Haddock, elinden bavulları kapan kırmızı kepli hamala:

— Bir taksi çağır oğlum, dedi.

Bayan Haddock, hamalın elinden bavulları çekip almağa çalışarak:

— Ben kendi bavulumu taşırım, dedi.

Bay Haddock karısına:

— Bırak şu saçmalığı yavrum, dedi, altı üstü vereceğimiz on sent bir şey...

Bavulu hamala bırakan bayan Haddock:

— Taksi istemez, dedi, taksi de ne olacakmış... İlle de taksi ister mi?

Daha önceleri New York'a gelmiş olan kocası:

— İster ya, dedi, ne renk taksi istiyorsun karıcığım?

— Penbe olsun...

Bay Haddock hamala:

— Penbe bir taksi çevir oğlum, dedi.

— Penbe taksi olmaz efendim.

Utancından dudaklarını ısıran Bayan Haddock:

— Öleyse lâvanta çiçeği renginde olsun, dedi, anlaşıldı mı, lâvanta çiçeği renginde...

— O renkte de otomobil olmaz.

— Vah vah, çok yazık. Demek o da yokmuş ha...

Hamal:

— Beyaz - kara, kara - beyaz, damalı arabalar var, sarı var, yeşil var... dedi.

Taksi kâhyasına:

— Heey, Frank, yeşil bir taksi var mı? diye bağırdı.

Kâhya da hamala:

— Yook, diye seslendi.

Bayan Haddock:

— Ben ne istesem olmaz, dedi, öyleyse sarı olsun, ne yapalım...

Bay Haddock karısına;

— Yalan, dedi, sen sarıyı hiç sevmezdin, şimdi sarı araba mı istiyorsun?

Karısı:

— Gözüm çıksın doğru söylüyorum, dedi.

Bay Haddock hamala döndü:

— Sarı renkli bir taksi çağırın. Ama daması da olsun, haaa...

Taksiye yerleştiler. Şoför:

— Nereye gitmek istiyorsunuz? diye sordu.

Bay Haddock:

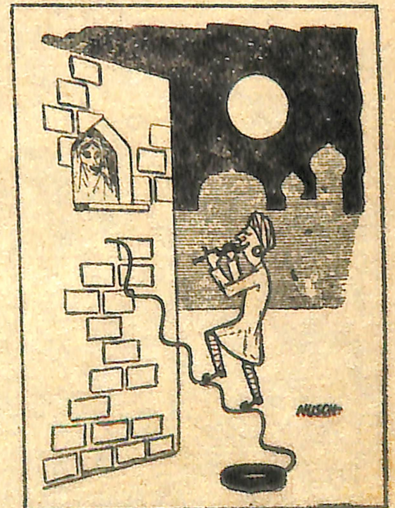
— Ah, unuttum vallahi, dedi, iyi bir otel olsun... Bildiğiniz bir otel var mı?

— Size Ritz otelini tavsiye ederim. Son günlerde yemekleri bozulmuş diyorlar ama, yine en iyi otel orası.

Bayan Haddock:

— General Grant'ın mezarına yakın mı? diye sordu, öğleden sonra General Grant'ın mezarını ziyaret etmek istiyorum da...

— Ben sizi otele bir bırakayım

YAZISIZ!..

(Alman)

da, sonra siz canınızın istediği yere gidersiniz.

Bayan Haddock, beyaz elbiseli çöpçüyü göstererek:

— Şu bay belki de bizim gideceğimiz yeri bilir, ona soralım, dedi.

Şoför, beyaz elbiseli çöpçüyü çağırdı. Çöpçü, şapkasını çıkarıp selâmladı. Bay Haddock:

— Adım Haddock, bu karım, bu da kızım Mildred, dedi.

Çöpçü cıgarasını içmekten vazgeçerek, eğildi:

— Nasılsınız, iyi misiniz? diye sordu.

— Yarın Avrupa'ya gidiyoruz da...

— Çok güzel efendim, çok güzel... Yolculuk Paris'e mi?

★

Bayan Haddock çok heyecanlıydı. Geminin güvertesinden:

— İşte Mildred, Hürriyet heykeli... dedi.

Mildred:

— Karnım aç... dedi.

Kamaralarına indiler. Yemekten sonra Bay Haddock:

— Mildred, dedi, ben tıraş olurken, sen de gemi gazetesindeki haberleri oku!

Mildred, her gün gemide basılmakta olan gazetenin ilk sayfasını okumağa başladı:

— Pipo içmek, bir çok kralların başlıca zevkidir.

Bay Haddock:

— Sakın okuduğun eski gazete olmasın kızım, dedi, hele şunun tarihine bak!

Mildred gazetenin gününe baktı:

— Evet, bugünkü, dedi.

— Oku bakalım.

Mildred okudu:

— «New York, 14 haziran. İngiltere'de son yıllarda pipo içme merakı salgın halini almıştır. Bu arada krallar da pipo içmekte, zengin pipo kolleksiyonu yapmaktadır.»

Bay Haddock:

— Gazetedeki haber beni çok düşündürdü, dedi, babalarımıza, onların babalarına, günün birinde koca Okyanusun ortasında günün en yeni haberleri okunabilecek denilse, hiç biri inanmazdı. Aptallaşırlardı zavallılar!

Bunları söyledikten sonra kamaranın penceresinden baktı:

— Şimdi biz bir yere geldik, durun bakayım çocuklar, dedi, galiba şeye geldik... Şu anda nereye geldiğimizi bilmek çetin iş... Şu, gözün alabildiği kadar su...

— Belki kaptan bile nerede olduğumuzu bilmez.

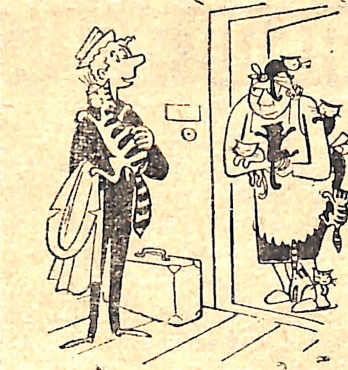
— Yooo, kaptan bilir ya... Bilmese bile telsizle sorar.

— Tıraşın bitti mi?

— Bitti, bitti...

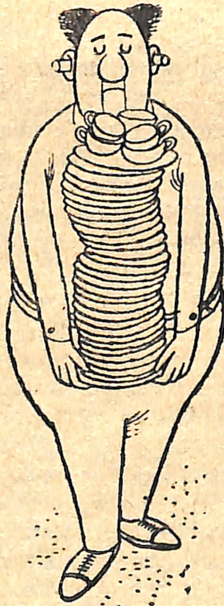
Bay Haddock, gömleğini giydi, kravatını taktı. Sonra beraber kahvaltıya çıktılar.

Milletlerin Güldükleri

— Yook, yavrulara karışmam... Ben size bir kedi bırakmıştım!..

(Alman)

YAZISIZ!..

(İtalyan)

Yanlışlık!

Bankanın yeni şubelerinden birinin açılışı ile mühim bir cenaze merasimi ayni güne rastlamıştı. Bankaya gönderilen çiçekler arasında siyah bir kordele ile bağlı kocaman bir çelenk vardı ve buna da şöyle bir kart ilişikti: «En derin teessürlerimle». Şaşıran banka müdürü biraz sonra çiçekçinin telefonu ile vaziyeti anladı. Bankacıdan özür dilemek kolay olmuştu. Fakat teessür içindeki ölü evine üzerinde:

«Tebrikler eder, bu mesut günlerinize yenilerinin eklenmesini dilerim» yazılı buketi izah etmek için çiçekçi lâf bulamıyordu...

(İtalyan)

※

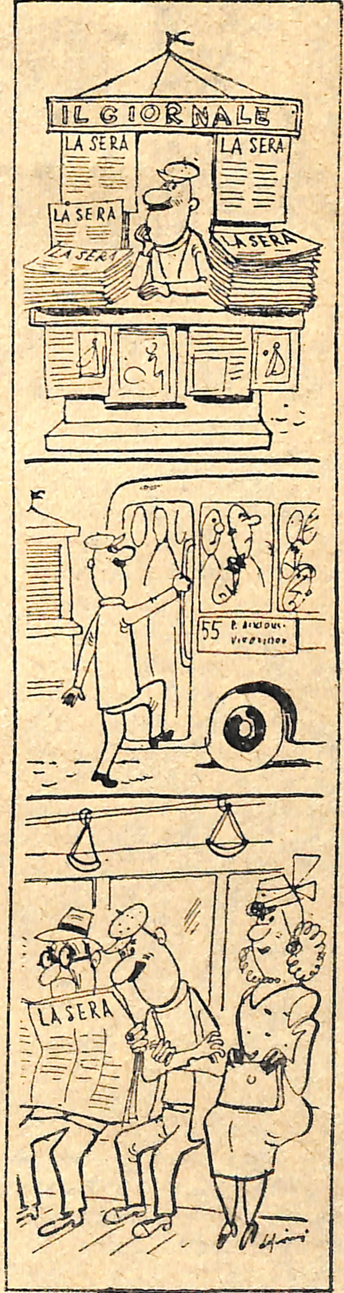
Bâtıl şeyler...

Zengin bir kadın yeni hizmetçisini karşısına almış, tenbihlerde bulunuyordu. En sonunda:

— Bak, Mary, dedi. Sofrada daima soldan servis yapacaksın ve boşalan tabakları da sağdan alacaksın. Sakın unutma emi?,

— Unutmam madam. Fakat neden bu kadar üzerinde duruyorsunuz böyle bâtıl şeylere inanır mısınız?

(Fransız)

YAZISIZ!..

(İtalyan)

Hayat mı bu?

MİSTER Smith'in yeni terzisi ile o gün ilk provası vardı. Bu terzi hem ucuz, hem güzel dikiyor demişler, o da kumaşını alıp götürmüştü. Provanın hazırlanmasını beklerken, konuşkan bir adam olan terzi, bir yandan onu lâfa tutuyordu:

— Mr. Smith, inanmıyacaksınız ama, ben vaktiyle aslan avcısıydım.

— Sahi mi?

— Öyle ya... dedi terzi. Afrikada aslan avlardım. Oraların en ünlü avcısıydım ve en gözü pek avcıların sokulmağa cesaret edemediği ormanlarda kocaman aslanlar avlardım. Sonra....

— Eeee, sonra...

— Evet, sonra bir gün, o ana kadar rastladıklarımın en müthişi ve en büyüğü olan bir aslanla karşılaştım. Aramızda 2 metre mesafe vardı, tüfeğim dolu değildi ve dolduracak zamanım da yoktu. Onun üzerine silâhı kaldırıp aslanın başına fırlattım ve koşmağa başladım. Talihim o gün o kadar fenaydı ki, yolum, baş döndürücü bir uçurumun kenarında son buldu. Ne öne, ne arkaya gidebilirdim; aslan yaklaştı, yaklaştı, yaklaştı... Artık nefesini ensemde hissediyordum.

— Sonra ne oldu?

— Ne olacak! Beni öldürdü ve bir güzel yedi.

Bu cevap üzerine Mr. Smith gülmeye başladı:

— Amma atıyorsunuz. Sizi öldürse, şimdi burada olur muydunuz?. Bakın, hâlâ yaşıyorsunuz!

Terzi bu lâf üzerine gözlükleri üzerinden mahzun mahzun bakarak:

— İlâhi Mr. Smith, dedi. Bu da yaşamak mı?..

Semiramis AYDINLIK

Afiş!

Chicago'da duvarlara yapıştırılan bir lâstik ökçe ilânında genç ve güzel bir kız gülümseyerek şöyle diyordu:

(.... ökçe lâstiğine âşıkım).

İlânın bir köşesinde ise bir kadın yazısı ile şu sözler karalanmıştı:

(Vah, vah kardeşim! Bense onunla evliyim).

(Amerikan)

— Bence o soldaki daha zarif!..

(Amerikan)

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

★ **Papeloğlu, mizah edebiyatımızın baş ustalarından Ercümend Ekrem Talu'nun en güzel eserlerinden biridir.**

★ **Bu romanda, artık tarih olan Osmanlı İmparatorluğunun Babıâlisini, kalem hayatını bütün incelikleriyle görecek, tadacak güleceksiniz.**

★ **Yine bu romanda, o devrin bugünkü Hacıağalardan farkı olmıyan Papeloğlu'nun hayatını, aşkını, neşeli bir film gibi seyredeceksiniz.**

★ **Papeloğlu, bir daha eşi yazılamıyacak bir romandır.**

AKBABA

— 1 —

Ne kadar oldu ben buraya geleli? Acaba nasıl etsem de öğrensem?.. İnsan bazı memleketlerde hayat ve zaman mefhumlarını böyle kaybeder. Ben de buraya ne vakit geldiğimi ve niçin geldiğimi unuttum. Anadolunun bu herkes tarafından ihmal edilmiş kasabacığında, karanlık bir kuyunun içine düşmüş gazal yaprağı gibiyim. Fazla olarak, bu yere ayak bastığım gündenberidir, durmadan yağmur yağıyor. Yağmurun bir adını da rahmet koyanlar, gelsinler, burada utançlarından kepaze olsunlar.

Şimdiye değin böyle yağmur görmedim. Benim bildiğim, memleketimin o tatlı, keyifli yaz yağmurları, yüreğe kasvet verici şeyler değildir. İri damlaları kırmızı zemini ıslattıkça burnunuza, can verici, taze bir toprak kokusu yükselir. Burada, maazallah!.. Günlerden beri ıslanan eşya, zemin, ağaçlar... Küf ve çürük kokuyor.

Yağmur, ipincecik, sinsi sinsi yağıyor. Ve sinsi sinsi her tarafa, her şeye işliyor. Deminden kunduralarımı ve elbisemi ıslatıyordu; şimdi ben gönlümü, ruhumu, bütün varlığımı boğulmuş hissediyorum. İçimde, buz gibi bir buğu, gittikçe yayılarak, beni ürperte ürperte öldürmeğe çalışıyor.

«Yeter!» diye haykırmak, ruhumu, ıslak bir mendil gibi sıkıp, kurutmak istiyorum.

Deli olacağım, ötesi yok!

Bu durup dinlenmiyen yağmurun altında, kasabayı belki on defa, bir uçtan öbür uca dolaştım. Zaten ne kadarcık yer? On, iki dükkândan ibaret bir çarşı, kerpiçten bir hükûmet konağı, kesme taştan bir mektep binası, bir cami, bir de şadırvan. Sonra, bunların etrafında beş altı mahalle teşkil eden iki yüz kadar ev... Bunları da Allah ev eyliye!

Hükûmet konağına karşı, biricik kahvehanenin üzerindeki iki odalı ve dört yataklı «Osmaniye» otelindeyim. Benden başka misafir olmadığından, otel sanki benim kendi evim. Bunun içerisinde, henüz konduğu kafese alışamamış bir iskete kuşu gibi bir aşağı, bir yukarı dolaşmaktan da usandım. Kâh arka pençereden kirli bir bulaşık suyunu andıran denizi, kâh ön pencereden, hükûmet dairesine girip çıkan insanları seyrediyorum.

Artık, çember sakallı, göbekli, boz pantollu kaymakam beyi, man gal altında sırtı kavrulmuş bir kedinin tüylerini hatırlatan kürk yakalı gocuğunun içinde, sıska vücudunu soğuktan korumaya çabalıyan gözlüklü malmüdürü, çıtkırıldım tahrirat başkâtibini, köse, çam yarması, iri kavuklu Naip efendiyi iyice tanıyorum. Fakat şimdi bunlar, benim her nedense sinirime dokunmağa başladı. Hepsine karşı, durup dururken düşman kesildim. Bana, beni, burada onlar alıkoyuyorlar, bu Allahın belâsı yağmuru onlar yağdırıyorlarmış gibi geliyor. Herhalde bu yağmurla, onların arasında bir münasebet, bir aşinalık olacak ki, aldırmıyorlar.

Acaba kendimi içkiye versem avunur muyum?

Bu düşünce kafamda kök saldı, yerleşti, kaldı! İspirtoya karşı yenilmez bir iştiyak duymağa başladım. İnsanların fena şeylere düşkünlüğü şüphe yok ki, sinir bozukluğu doğuruyor. İçeceğim! Buna katiyen karar verdim. Yok sa aklımı bozacağım.

Şimdi birdenbire, yağmur dinse, güneş parlasa, gökyüzü gülse, belki bu kötü niyetimden vazgeçerdim. Lâkin ne gezer? Yağmur dinmiyecek, ve ben de kendimi içkiye vereceğim. Alnımda böyle yazılı. İşliyeceğim günahın ağırlığını, bu menhus yağmuru yağdıran çeksin!

Kasabanın öbür ucunda gâvur mahallesi var. Orada bir avuç Rum, Ermeni oturuyor. Bu mahallenin başlangıç noktasında ufacık bir bakkal dükkânı ayni zamanda meyhane vazifesini de görüyor. Tertemiz çinko kaplı tezgâhın üzerinde, gam dağıtmak, yahut ki keyif arttırmak istiyenler, şişman bakkalın sunduğu tüy döken cinsinden rakıları, zeytin tanesi ve kaşar kabuğu ile yutuyorlar.

Buraya gelenler, salt gâvurlar değil. Öteki mahallelerden de taşınanlar var. Kimi tezgâh başında apaşikâr çakıştıracak kadar cesaret sahibi; kimi de usulcacık doldurttuğu şişeyi paltosunun altına gizleyip, (Kabahat da mahfi, ibadet de..) diyerek evine dönecek kadar mürai.

Göbekli Naip efendinin bile hizmetçisi, arada sırada buraya uğrayıp, sancı ilâcı alırmış, dediler. Günahı boynuna!

Bakkal, Mastori Pandeli şen bir adam. İnsana neşeyi, hem rakısı hem de sohbeti ile katmerli sunuyor. Kendisini şimdiye kadar ne diye tanımamışım?..

Bu günden itibaren, ver elini usta Pandeli! Senin en has müşterin, benim. Ya dirseğim, yahut ki senin çinko tezgâhın... İkisinden biri aşınacak. Kovsan, bir yere gitmiyeceğim. Gideyim de beni kasvet mi boğsun?..

Bu azmimde galiba yalnız da değilim. Meyhanenin benden kıdemli bir gediklisi daha var. Ben içeriye adımımı attıktan iki dakika sonra kendini bana takdim etti:

— Efendim! İzzeti bendeniz... Mukaddema burada vergi kâtibi idim. Nasılsa, muktezayı kader, infisal ettim. Şimdi dâva vekâleti, takibi mesalih ve bu gûna iştigalât ile idarei maişet eylemekteyim. Memleketin âb-u havası ile az çok imtizaç ettim. Mücerret bulunuyorum. Anınçün, pek âlâ olup gidiyor. Abdihakî'r, mingayrihaddin şiir ile de tevaggul ederim. Müretteb divanı çakeranem, İzzetî mahlâsı ile gazeliyatım vardır. Tenezzülen fakirhaneyi teşrife rağbet buyuruldukta, inşallah efendime bir kaçını takrir ile iktisabı fahrü mübahat eylerim. Pandelâki, mirim! Doldur bakayım bize birer câm daha!

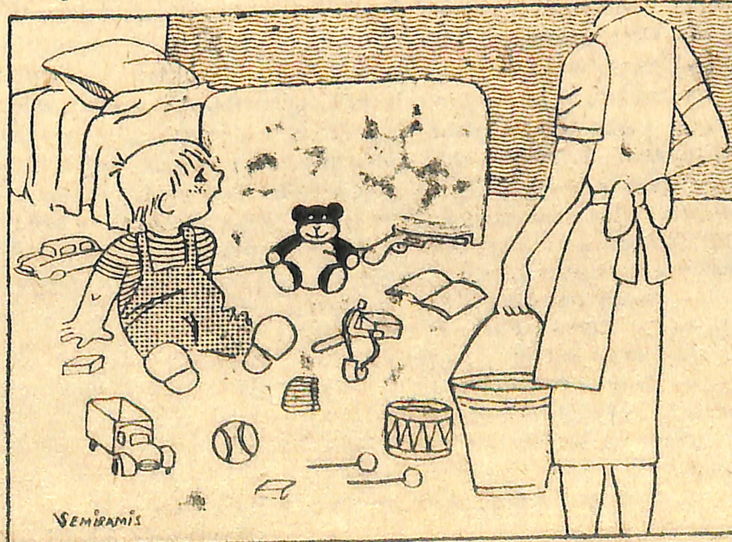
Başka vakit ve başka yerde olsa, böylesinden Taun gibi kaçarım. Ama, burada, iki çift lâf edecek bir adam var. Hele içerken, insan mutlaka bir kadehdaş istiyor. Tek başına bu zıkkım gitmiyor!

Ahbap oluverdik. İki günde, herifin aslını, faslını keşfedivermiştim. Vergi kâtipliği o devirde, altın membaı gibi şeydi. İzzetî efendi dostumuz, bu kuş uçmayıp, kervan göçmiyen kasabacıkta böyle bir madeni elde edince, onu mutlaka pervasızca işletmeğe koyulmuş, bazılarına pay ayırmadığı için yakayı ele verip azledilmişti.

Lâkin, onun bu işi nasıl olup da yüzüne gözüne bulaştırdığını bir türlü anlıyamadım. Zira bir insanda dalkavukluğa, mizaçgirliğe, mürailiğe istidat olursa, ancak bu kadar olur. Zahir, para hırsı... Başka şey değil, dedim a: pay ayırmamıştır. Yoksa böyle mi olurdu?..

Şimdi artık, Allahın günü, karşılıklı atıştırıyoruz.

— Hazreti Nef'inin bahariyesine fakirin naziremi henüz dinlemediniz, mirim... Bir müsait zamanda, inşallah arzederim. Efendiciğim... Birer tek daha? Malûmu samileri: Eşşey'i lâyüsenna, illâ fekad yüselles! Hak oyunu üçtür. Yahut ki, daha doğrusu, üçe kabili taksim olan cümle âdat makbuldür. **(Devamı var)**

Çocuk — Bugün git, yarın gel anne!..

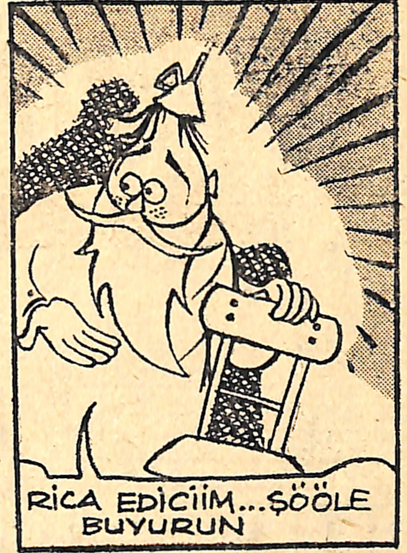
SALİH TEKCAN

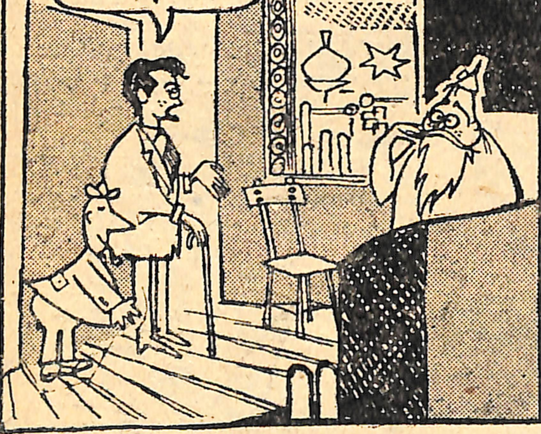
SPUTNİK 31

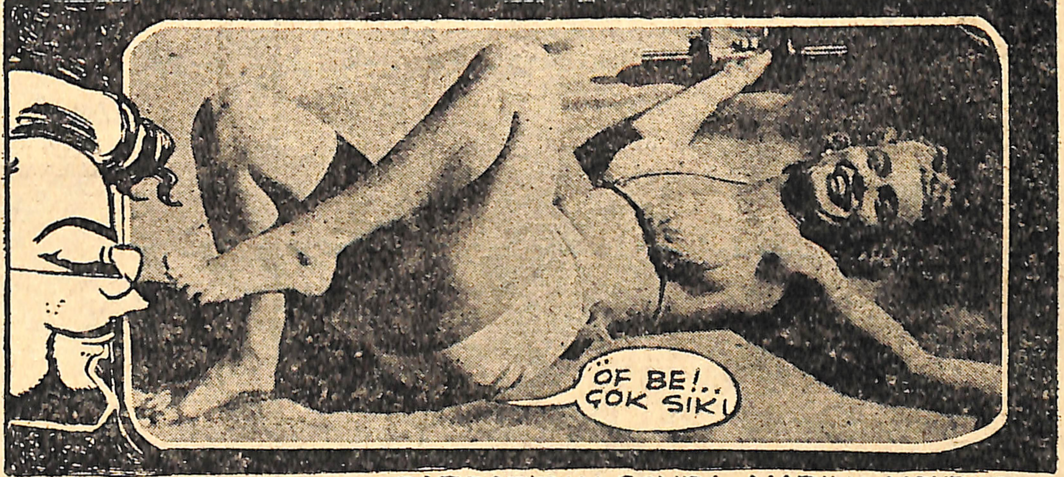

Yazan-Çizen
YALÇIN ÇETİN

FAKAT CİHAZ BRIGITTE BARDOT'TAN SONRA MARILN MONRDE'YU RÖNTGENLEYİNCE EFLATUN HURİ İKİ DAKKA SONRA GİDECEĞİNİ UNUTTU

EFLATUN HAYATTA İLK DEFA YANILIYORDU GÖKDELEN RÖNTGEN CİHAZI ŞİMDİ. ŞEY'İ NERE VE ZULA ETTİĞİNİ SÖYLEMEYEN ENSİZ MELAHATİ VE SÖYLEYİN ANAMA AĞLAMAYIN ÇETESİNİ RÖNTGENLİYOR

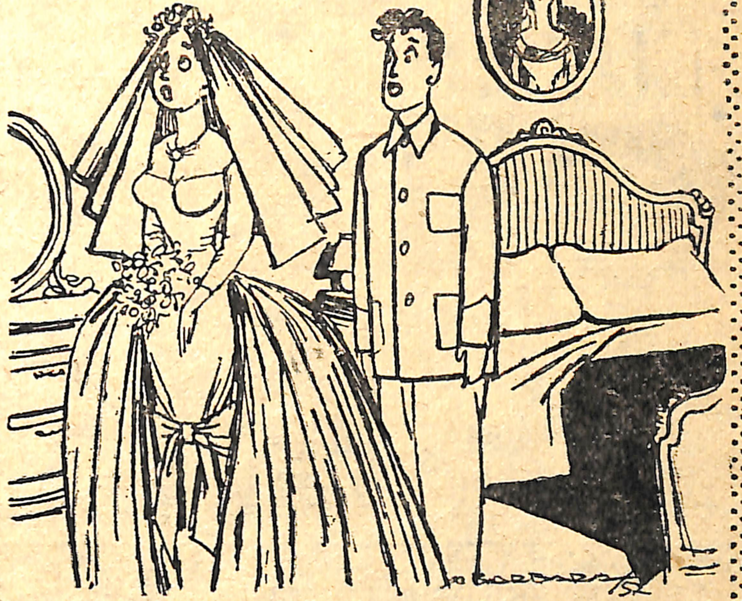

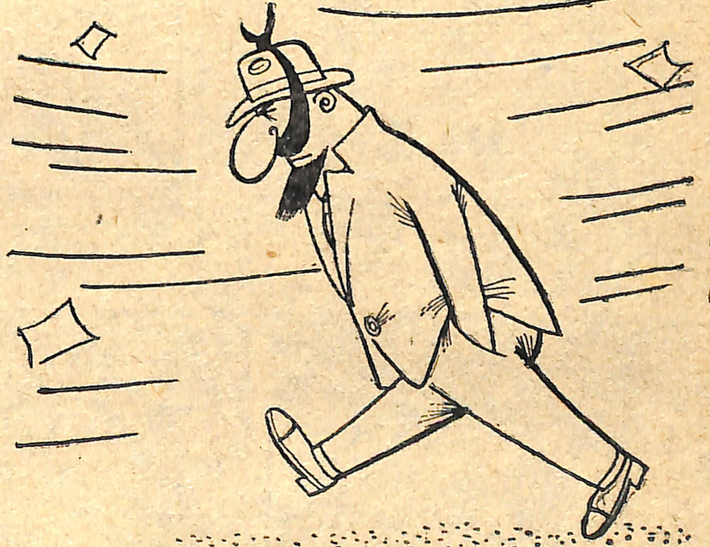
Karika Dünya türler

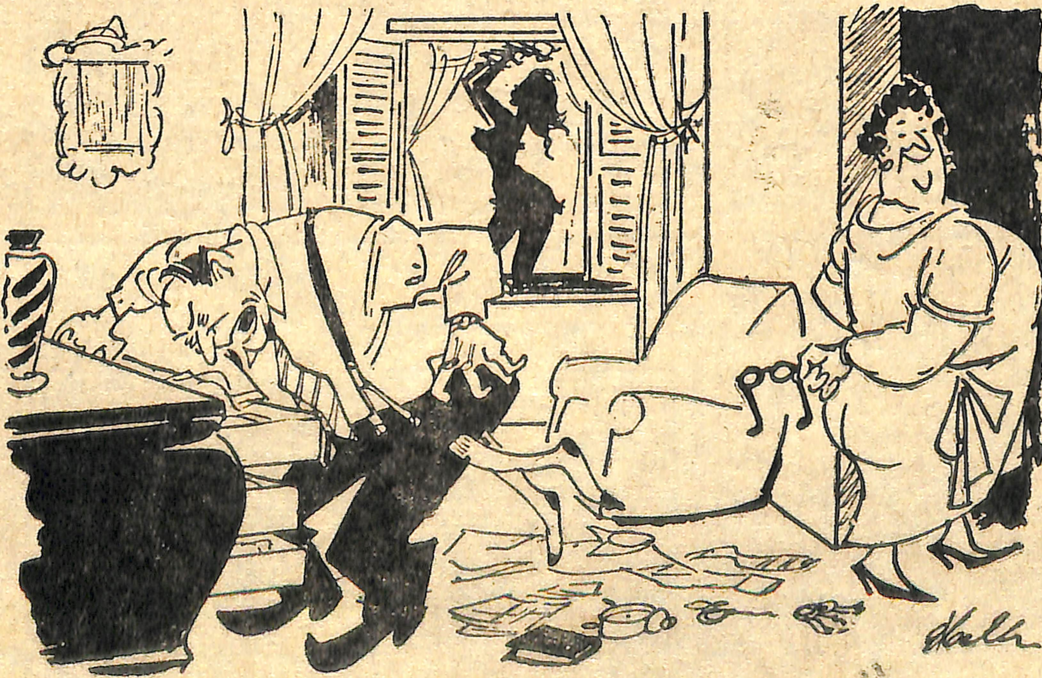
GAZETECİ— AMAN BAY SEKRETER BİR DAKİKA... ÖNÜMDE ÇOK ENTERESAN BİR MEVZU VAR... DİKKATLE TAKİP EDİYORUM... BÜYÜK BİR SÜRPRİZLE BİTECEĞE BENZİYOR!..

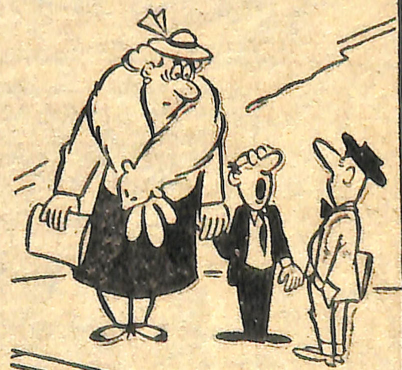
GELİN — AYOL, ANNEN SANA HİÇ BİR ŞEY ÖĞRETMEDİ Mİ ?..

YAZISIZ.

— YAHU ŞU BENİM GÖZLÜĞÜM NEREDE ?..

— NİÇİN BU KADAR İRİ KADINLA EVLENDİN ?..
— NE YAPAYIM GÖZLERİM MİYOP !..

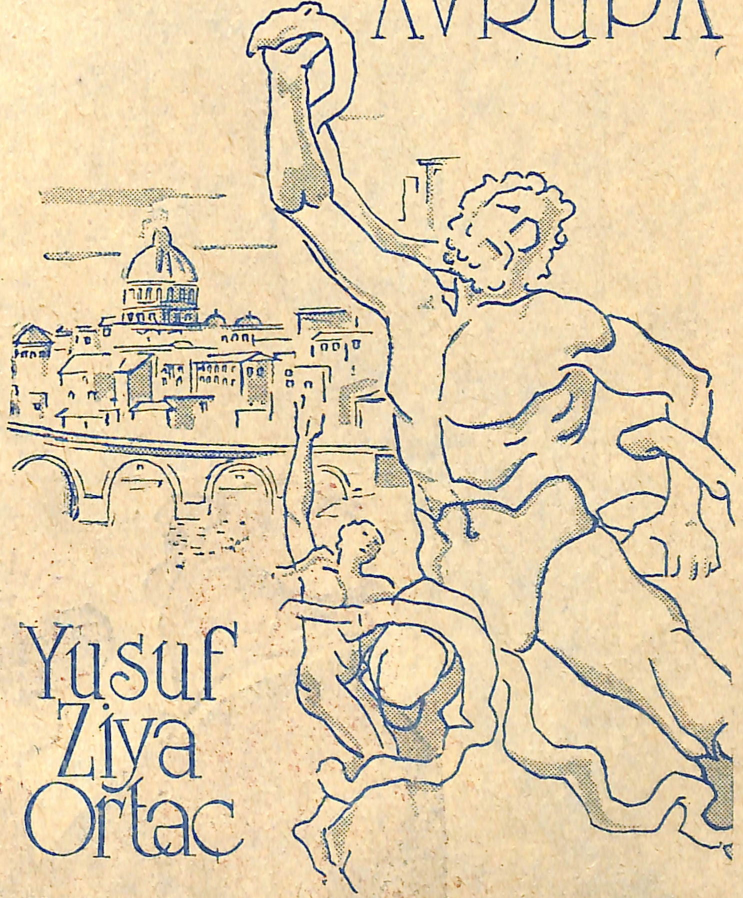
Denizcilik Bankası

Bütün

Banka muameleleri için

Hizmetinizdedir.

Seyahat edebiyatının en güzel kitabı

Pek yakında çıkıyor!

SÜMERBANK

MEVDUAT
SAHİPLERİNE
EN FAZLA
MENFAAT
TEMİN EDEN
BANKADIR

Paranızı
SÜMERBANK'a
yatırınız.

1958 Yılında

675.000 Lira

Apartman daireleri
Para - Aylık gelir - Tahsil
İkramiyeleri.

Emniyet Sandığı

Sahibi : YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden: NEHAR TÜKLEK

Teknik Sekreter: Selâmi M. YURDATAP

Adres: Klotfarer Cad. No. 8-10, Daire: 8
Belediye - İstanbul Telefon: 22 18 11

Abone: Senelliği 37,5 altı aylığı 19 lira

Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI

AKBABA

— Bunun da seçim vaitleri gibi olmadığına yemin eder misin?..

— İtalyan karikatürü —